

BİZDE ALTINA HÜCUM!

Tasarruf mevduatı sahiplerine

1968'de

Size de en güzel yuva... size de servet

YAPI ve KREDİ BANKASI
Daima en iyi hizmet

MI 921

Yıl: 46 Cilt: 14 Sayı: 14 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 27 Mart 1968

GÖRÜNÜR KAZA, GÖRÜNMEZ KAZA!..

BİZİM dilimizde iki türlüdür kaza: Görünür kaza, görünmez kaza... Bir dilenciye para verdiğiniz zaman ilk duası:

— Allah görünür görünmez kazadan saklasın... olacaktır.

Nedir görünmez kaza? İyi saatte olsunlara çarpılıp ağzınız burnunuz birbirine mi karışacaktır, bir çatı altında yürürken rüzgâr kiremitlerden birini kafanıza mı indirecektir, gece karanlıkta her nasılsa açılmış bir lâğım çukuruna mı düşeceksiniz, içinde bulunduğunuz bina Ankara'daki Spor ve Sergi Sarayı gibi tepenize mi çökecektir, bindiğiniz uçağın pilot dairesindeki kapı birdenbire açılıp kaptanı hava boşluğuna mı çekecektir ve daha binbir anlaşılmaz tuzak başınıza bir belâ mı açacaktır?

Her gün gazetelerde okuduğumuz birbirinden garip ve eşi menendi bulunmaz kazalara parmak ısırmaktan başka çaremiz yok.

Ne var ki bu soy kazaların yanında bir de vukuatı âdiyeden olanlar var. Türkiye'de asfalt üstünde otobüs tokuşturmaktan âdeta zevk alır olduk. Anadolu yolları birer mezbahaya döndü. Her sabah gazetelerde savaş tebliğleri okur gibi ölü ve yaralı sayısı heceliyoruz:

— İki otobüs çarpıştı, on ölü, yirmi yaralı...

— Rotu çıkan otobüs uçuruma yuvarlandı, sekiz ölü...

— Trenin altına giren otobüste onbeş ölü, onsekiz yaralı...

Türkiye'ye gelip günlük gazeteleri izleyen bir yabancı, her halde bir süre sonra:

— Anlaşılan biz otobüs denilen makineyi Türk milletini kırdırmak için icat etmişiz... diyecek.

Bazı âletler vardır, kullanışa göre sonuçlar verirler. Sözgelişi ekmek bıçağı hem mis gibi taze francalayı dilimlere ayırır, hem de güzel bir kadını doğrayabilir... Ustura ile hem traş olabilirsiniz hem de kızını size vermeyen babanın gırtlağını kesebilirsiniz... Balta ile hem odun yarılır, hem de zavallı bir insanın kafası... Keser ile hem çivi çakılır, hem de kıskançlık yüzünden cinayet işlenir...

Olaylara bakacak olursanız topyekûn çıldırmış gibiyiz. Hani cinayet salgını biraz daha artarsa doğum kontroluna lüzum kalmıyacak. Elimizde ne kadar alât edevat varsa bir iş yapmak için değil, insan hayatına son vermek için kullanıyoruz.

Bu arada adına otobüs veya otomobil denen araçların insanları bir yerden bir yere götürmek için imâl edildiğini unutmuş gibiyiz. Her bir lâstikli taşıt sanki intihar makinesi, ya da cenaze arabası olmuştur. Hangi şehirden, hangi kasabadan, hangi duraktan binerseniz binin, gideceğiniz yer doğru tahtalıköy...

Karayollarının asfalt makineleri yurdun dört bir yanına yol açarken sanki düello pisti düzenlemiştir ve bizler son model otomobilleri, otobüsleri bu yollar üstünde yumurta tokuşturur gibi tokuşturuyoruz. Son sekiz yılda bir ihtilâl ve iki ihtilâl teşebbüsü geçirdik, kayıplarımız bir trafik kazasından az oldu. Her yıl yollarımızda can veren vatandaşlarımızın sayısı bir iç savaş sonundaki şehitler gibidir.

Yok mudur bunun bir çaresi? Elbette vardır.

Bunun çaresi her halde otobüslerin alnına «Allahın dediği olur», «Yollar fâtihi», «Kader-kısmet», «Allah bağışlasın» gibi sözler yazdıktan sonra her çeşit tedbire sırt çevirmek değildir. Makine çağında yaşıyoruz ve makine kullanmanın bütün kurallarını yerine getirmek zorundayız. Günde onbeş saat direksiyon sallayan bir uykusuz şoförün, otobüsü hendeğe yuvarlamasından olağan ne vardır? Teknik bakımı eksik bir kamyonun rotu elbette çıkar ve sürat yarışına kalkmış lebalep dolu otobüsler elbette Azrail'le buluşmak için gaza basarlar.

Bizim trafik düzenimize bakan bir yabancı:

— Bugünün yolları üstünde geçmişin insanları çağımızın makinelerini kullanıyorlar... demişti.

Makine makinedir, ama insan da insandır ve makineyi kullanan insandır. Otomobilin ve otobüsün son modelini getirip, insanın modası geçmiş modelinin eline verdik mi elbette görünür kazalar artacaktır. Makine çağının gereklerine uymayı öğrenmedikçe biz, kaza kapımızdadır.

Biliyoruz sevgili okurlar şimdi siz:

— İlâhi Akbaba! diyorsunuz, bunları yazıyorsun ama varak-ı mihri vefayı kim okur, kim dinler?...

Evet, öyledir bir bakıma... Ölüme karşı dahi kayıtsız kalan bir milletiz. Gazetelerde birbirinden feci otobüs kazalarını okudukça hemen heyecanlanırız, bir saat sonra duygularımız balon gibi söner:

— Boş veeer, adam sende... felsefesine kapılır gideriz.

Bu satırları yazdığımız zaman Silivri'de iki otobüs çarpışmıştı: Otuzbeş ölü... Kırk yaralı... Siz bu satırları okuduğunuz zaman memleketçe hepsini unutmuş olacağız.

Bir yabancı uzman Türkiye'ye bakmış bakmış:

— Bizde, demiş, olaylar vahamet kazanınca «Durum ciddî ama ümitsiz değil» derler, sizde ise tersine: «Durumumuz ümitsiz, ama ciddî değil!...»

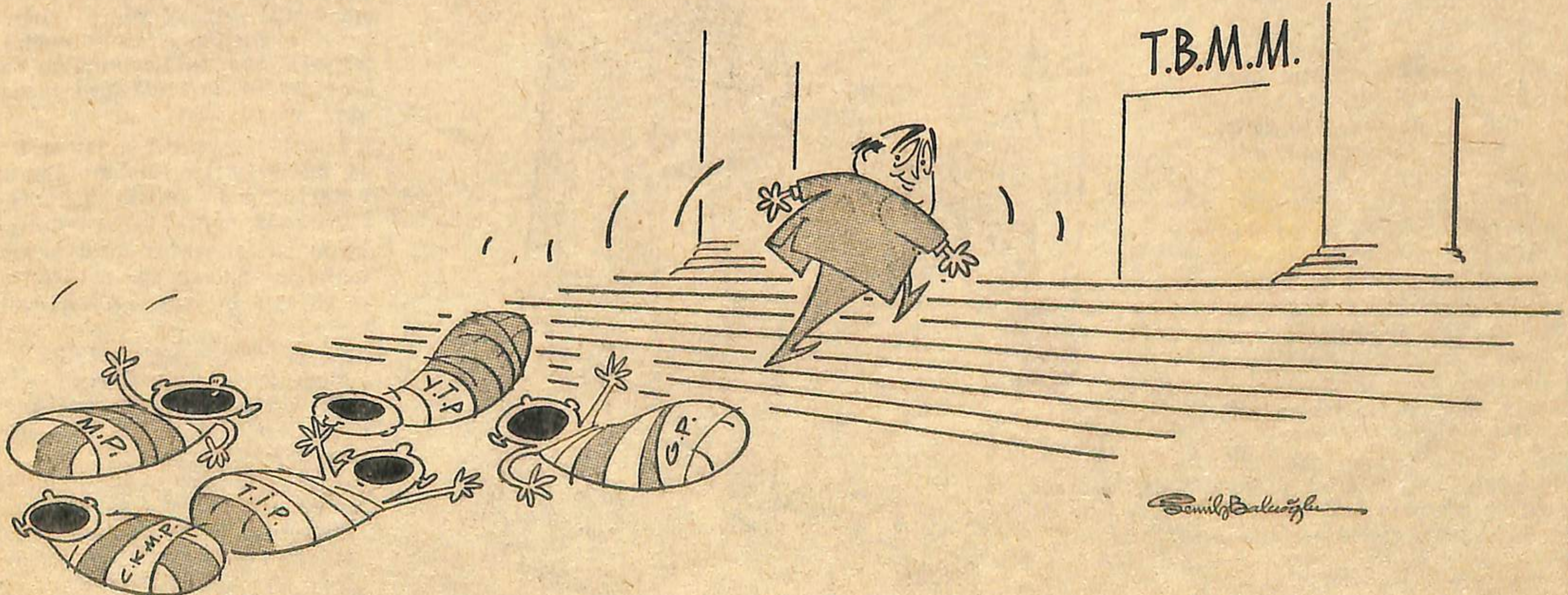
AKBABA

Koruyan koruyana..

Amerika'da toplanan Altın Birliği, iki kur sistemini kabul etmiş. Toplantıdan sonra bir konuşma yapan Amerika Maliye Bakanı, hükûmetin kararını şu sözlerle açıklamış: «Amerika, sterlini koruyacak».

Sterlinden Amerika'ya ne demeyin. Kararını vermiş bir kere.
Amerika, sterlini koruyacak.
İngiltere, doları...
Fransa, mark'ı...
Almanya, frank'ı
Herkesin birbirini koruduğu dünyada, galiba yine bizim liracık yutacak hapı!

— Millî Bakiye sistemi kaldırıldı. —

TERKEDİLMİŞ ÇOCUKLAR!..

Bu düzen değişmelidir

MUZAFFER İZGÜ

— Ah şekerim sorma, kuzu gibi kocamı ayarttılar... Ayol, bilirsin sen kocamı. Anlatmağa ne hacet? Sabahleyin benden bir saat önce kalkar, sobayı yakardı... Sonra mutfağa geçer, sütü, yumurtaları pişirir, o kadar güzel kahvaltı sofrası hazırlardı ki, iştahı olmayanın bile iştahı gelirdi. Ondan sonra gider, çocukları uyandırırdı. O kadar yavaş uyandırırdı ki çocukları, arada bir onlara:

— Aman susun çocuklar, anneniz uyanmasın, derdi.

Oturturdu çocukları sofraya, bir güzel kahvaltılarını ettirir, sonra önlüklerini ütülerdi... Ah şekerim ah, benden güzel hazırlardı çocukları. O önlüklerinde bir leke göremezsin, o kurdeleleri her sabah kolalı... Ayakkabılarını bile pırıl pırıl ederdi çocukların.

Çocuklar gitikten sonra, bir tepsinin içine, çayımı, sütümü, yumurtamı koyar, yatağımın baş ucuna gelerek:

— Uyandın mı cicim? derdi.

Ben mahsustan, sağımdan soluma döner, daha uykum varmış gibi yapardım... O:

— Hadi hayatım, kahvaltını et de, tekrar uyu, derdi.

Ben yine nazlanmağa başlayınca, dudağıma bir öpücük kondurur:

— Uyansın sultanların sultanı, uyansın benim bir tanem, derdi. Öyle uysaldı ki kocacığım!...

— Gel yanıma! desem, hemen tepsiyi bir tarafa bırakır, yanıma girer, gönlümü hoş etmeğe çalışırdı...

Sonra yumurtayı kendi eliyle soyar, alır eline, kaşık kaşık ağzıma verir, arkasından sütümü çayımı içirir, inanmazsın önceden hazırladığı sabunlu bezle, elimi ağzımı silerdi... Kahvaltıdan sonra beni katiyyen yataktan kaldırmaz:

— Uyu sen ruhum, iki yanımı iyice bastırır, kapıyı usulcacık kapatırdı... Sonra, başlardı evin içinde günlük temizliği yapmağa... Ayol, ben bu kadar temiz adam görmedim. O maketlerin altlarını, o karyola altlarını her gün sabunlu sularla silerdi... Hele süpürge, hiç elinden düşmezdi Hayri'cimin... Her zaman der dururdu:

— Mademki sana bir hizmetçi tutamıyorum, öyleyse bu evin işini müşterek göreceğiz!...

Yok ayol, ne müştereği, bütün işi kendisi görürdü... O kadar da eli çabuktu ki... Temizlikten sonra, dalardı mutfağa. Ne kadar bulasık varsa pırıl pırıl yıkar, o lâvaboyu, o mutfağın fayanslarını parıl parıl parlatırdı...

İnan olsun, ne zaman gittiğini duymazdım bile. İşlerini o kadar sessiz görür, o kadar yavaş basardı ki yere, zannedersin bir tüy!

Şöyle öğleye doğru kalktığımda, hani peri masallarında olur ya, süpürge kız ortalığı siler süpürür, dev gelince şaşırır kalır, buraları kim sildi süpürdü diye; aynı onun gibi... Her taraf gıcır gıcır...

Şekerim, yemeği bile bana pişirtmezdi ki. Kendine göre felsefeleri vardı Hayri'cimin...

— Bulaşık kadını çirkinleştirir, yemek ihtiyarlatır, çamaşır hayata bağlarını azaltır, süpürge genç yaşta kambur yapar.

Öğleleri kendisi işinden dolayı yemeğe gelmezdi. Öğleki bulaşıkları bile akşam eve gelince kendisi yıkardı. Ben de öğleden sonraları bol bol gezerdim. Gezmediğim zamanlar, tırnaklarımı boyar, ya radyo dinler, ya da resimli romanlar okurdum...

Ah Hayri'cim ah!...

— Yemek listesi düşünmek, bir kadını melânkoli yapar, derdi.

Akşam gelirken doldururdu fileyi. Eve gelince bi girerdi mutfağa, o güzelim lahana dolmaları, o güzelim pilâvlar, kapamalar... Hele salata, bize salatasız yemek yedirmezdi Hayri'cim... Onun yaptığı salata değil, bir şaheserdi. İlyas Usta ne ayol? Beni yerimden kıpırdatmaksızın, sofrayı hazırlar, yemekleri koyar, o ince ruhunun bir örneği olarak bazan sofrada çiçek bile bulundururdu... Bana:

— Haydi sevgilim sofraya! derdi.

Ben, yine de naz yapmaktan geri durmaz:

— İştahım yok, derdim.

O zaman yaptığı yemeklerin ne kadar lezzetli olduğunu söyler, iştahımı açmak için bakkala koşar, hıyar turşusunu alır gelirdi. Oysa ki kardeş, hepsinden fazla ben yerdim... Yemekten sonra tekrar girer mutfağa, bulaşıkları yıkardı... Sonra oturturdu çocukların başına, onlara derslerini gösterirdi... Ben:

— Uyuyacağım Hayri'cim, dediğimde,

— O dikilecekleri ve ütülenecekleri masanın üzerine bırak da, öyle uyu karıcığım... İyi geceler hayatım, derdi.

Gece onikilere dek ütü ütüler, sökük dikerdi...

Hele cumartesileri oldu muydu, yakardı banyoyu, önce beni bir güzel keseleye keseleye yıkar, sonra çocukları yıkardı. Kaşla göz arasında hazırladığı ıhlamuru banyodan çıkar çıkmaz elime tutuştururdu...

Pazar sabahları onun uyuduğunu hiç görmedim ki... Hayri'cim geceden kalkar, ısıtır suyu, otururdu çamaşırın başına. Ben kalkıncaya dek, o çarşafları asardı bile...

Ah kardeş ah, n'olduysa bundan iki ay önce oldu Hayri'cime... Bir gün sabahleyin baktım bir türlü uyanmaz... Ben Hayri'cimin hiç hastalandığını görmemişim ki... Vakit geldi geçiyor, çocuklar okula yetişecek, Hayri'cimde hiç kıpırdanma yok... Yavaşça dürttüm:

— Hayri'cim hasta mısın? dedim.

— Yoo, dedi.

— Eee, kahvaltı, çocuklar, okul?...

Mırıldanarak:

— Bu düzen değişmelidir, dedi.

— Anlamadım, dedem.

— Bu düzen değişmelidir hanım!...

— Ayol sen hasta mısın?

— Hayır dedik... Bu düzen değişmelidir, hepsi o kadar! Kalk, sobayı yak ve kahvaltıyı hazırla!

— Bana mı söylüyorsun bunları Hayri'cim?

— Evet, sana söylüyorum!

— Ama niçin?...

— Söyledik ya kadın, bu düzen değişmelidir dedik ya. Lâf anlamaz mısın sen?

— Bana kadın dedin ha?

— Haydi, fazla sallanma da kalk kahvaltıyı hazırla!

İşte n'olduysa o günden sonra oldu:

— Yemek, dedim,

— Düzen değişmelidir, dedi.

— Çamaşır, dedim,

— Düzen değişmelidir, dedi.

Anlayacağın kardeş, Hayri düzeni değiştirdi... Sonradan öğrendim ki, bunu Ecevit çıkarmış. Şimdi oturacağım, bi İsmet Paşa'ya, bir de Bülent Ecevit'e mektup yazacağım. Diyeceğim ki:

«Paşam Paşam, kaç yıllık düzenimizi bozarak, aile saadetimizi mahvettiniz. Kuzu gibi Hayri'mi kurt ettiniz. Bundan sonra gönder de Bülent Ecevit'i, o baksın bizim evin işlerine... Yoksa ben, tez günden çirkinleşeceğim, ihtiyarlayacağım, hayatımdan bezeceğim ve de melânkoli olacağım...»

İşte böyle kardeş... İsmet Paşa kazaklaştıysa, Bülent Ecevit kazaklaştıysa bunda bizim ne günahımız var? Onlar işlerine baksınlar, elin adamlarını ayartmanın ne anlamı var sanki! Hâlâ boyuna da aynı şeyi söylüyorlar:

— Bu düzen değişmelidir!

Geçenlerde Fahriye'cimi gördüm, onun kocası da değişmiş. O da artık eskisi gibi evin işlerine bakmıyormuş...

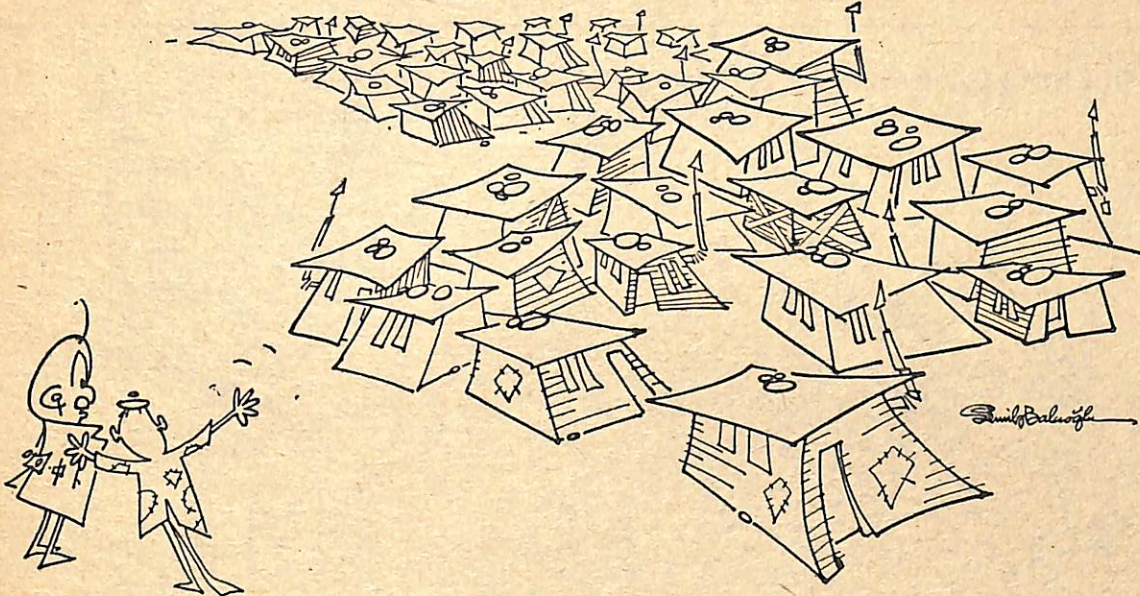
Ayol, memleketi kılıbıklıktan kurtarmak Ecevit'e mi düşmüş, İsmet Paşa'ya mı düşmüş? Alan memnun, satan memnun, onlara ne oluyor yâni? Kazak olmak istiyorlarsa kendileri olsunlar, elâlemin yakasını bıraksınlar...

İnönü, «Camiler politika meydanı haline geldi» dedi. — Gazeteler —

YAZISIZ

— İnönü: «Ortanın solu, marifetlerimden bir tanesidir» dedi. —

— Bunlar da müşterek marifetimiz Paşam!..

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Adlî moda

Mini etek türedi, kumaşçılar yandı.

Hippi moda oldu, berberler işsiz kaldı.

«Uçsuz» modası çıktı, sütyen satışları azaldı.

Derken moda Adlî konulara sıçradı, polise iş kalmadı. İşte örnekleri:

«Arkadaş kaatili, Emniyet Genel Müüdürüne teslim oldu.»

«Firari gangster Nail Sevin, İçişleri Bakanına teslim oldu.»

«Polisin elinden kaçan azılı hırsız Zarifhan, Başbakana teslim olmak isterken tutuldu.»

Polise bir, firari gangster Agop'u aramak kalmıştı. Aksiliğe bakın ki, o da Beyrut'ta tutuldu. Şimdi yurda getirip, Beyrut'a neden gittiğini soracaklar, Allah bilir, «Arkadaşlarımdan aşağı kalmamak için, B.M. Genel Sekreteri U-Thant'a teslim olmaya gidiyordum» cevabını alacaklar.

SALI

Sakın geçmiş olmayalım

Demirel, «Muhaliflerimizin engellemelerine rağmen her geçen gün, refaha biraz daha yaklaşıyoruz» demiş.

Mesut ve müreffeh Türkiye'nin temellerinin atıldığı 1950'den bu yana tam 18 yıldır, adım adım refaha yaklaşıyoruz. Yaklaşıyoruz ya, refah göremeyince de haklı olarak, «Yahu dalgınlıkla geçip gitmiş olmayalım; geldiğimiz yollardan tekrar geri mi dönsek acaba?» diyoruz.

ÇARŞAMBA

Bayağı merak ediyorduk!

Elmalı, yine günün konusu... Hani, şu eski Diyanet İşleri Başkanı...

Diyanet işlerinin başına geçti. Gazetelere geçti.

Adı, Mecliste geçti, Senatoda geçti.

«Ben din adamıyım, politikadan anlamam» diye verdiği demeçler geçti.

Sıkışınca istifa yolunu seçti...

Derken efendim politikadan anlamadığını açıklayan o din adamı; din işlerinden anladığı kadar politikadan anlamayan M.P. ye geçti!

PERŞEMBE

Önce can

Ülkemizde, kişinin sesini duyurabilmesinin çeşitli yolları vardır. Kimi yaptığı işle övünür, kimi başına açtığı dertle dövünür. Kimi de gönül maceraları ile namını sürdürür.

Adana Belediye Başkanı Sepici de bunlardan. Heyecanlı bir roman izler gibi aylardır Sepici'nin gönül maceralarını izliyoruz.

«A.P. İl Kadınlar Kolu Başkanına «Ana Beni Eversene» plâğını gönderen Sepici, bekârlıktan bıktığını açıkladı.»

«A.P.'li kadınlar, Sepici'ye eş bulmak için faaliyete giriştiler.»

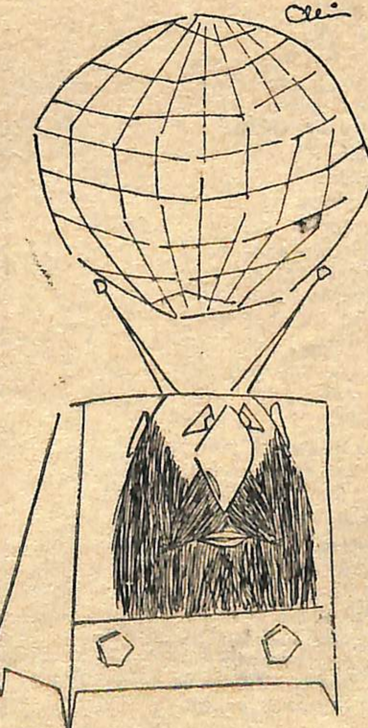
«Sepici, teyzesinin kızına âşık olduğunu açıkladı.»

«Sepici, Ankara'lı bir hanıma gönlünü kaptırdı.»

«Sepici nişan taktı.»

«Sepici dansa kalktı...»

Hele dünya evine bir girsin, Sepici ile ilgili şöyle bir haber de görürüz belki günün birinde gazetelerde: «Seçimlerden bu yana ilk defa Belediye Reisi olduğunu hatırlayan Sepici, halkın dertleriyle ilgili konulara el attı!»

Televizyonda insan manzaraları!

CUMA

Hayvanlara dokunmasak

Dr. Barnard, «İnsanlara hayvan kalbi takılabilir» demiş.

Diyelim, takılır. Fakat siz söyleyin... Zararlı bir mahlûku yaşatmak için zararsız bir hayvanı öldürmek, insanlık mıdır?

CUMARTESİ

Bir ömür böyle geçti

Bir sürü politik demeç arasında küçücük bir haber: «Bir İngiliz, Atlantiği balon ile geçmeye hazırlanıyor.»

İlâhi... Atlantiğin lâfı mı olur? Şu parti sözcülerinin konuşmalarına baksanıza. Tam bir ömür boyu yediğimiz balon, yuttuğumuz balon... Var mı rekorumuzu kıracak olan!

PAZAR

Gong vurdu!

Lâflar atıldı...

Küfürler edildi...

Yumruklar savruldu!

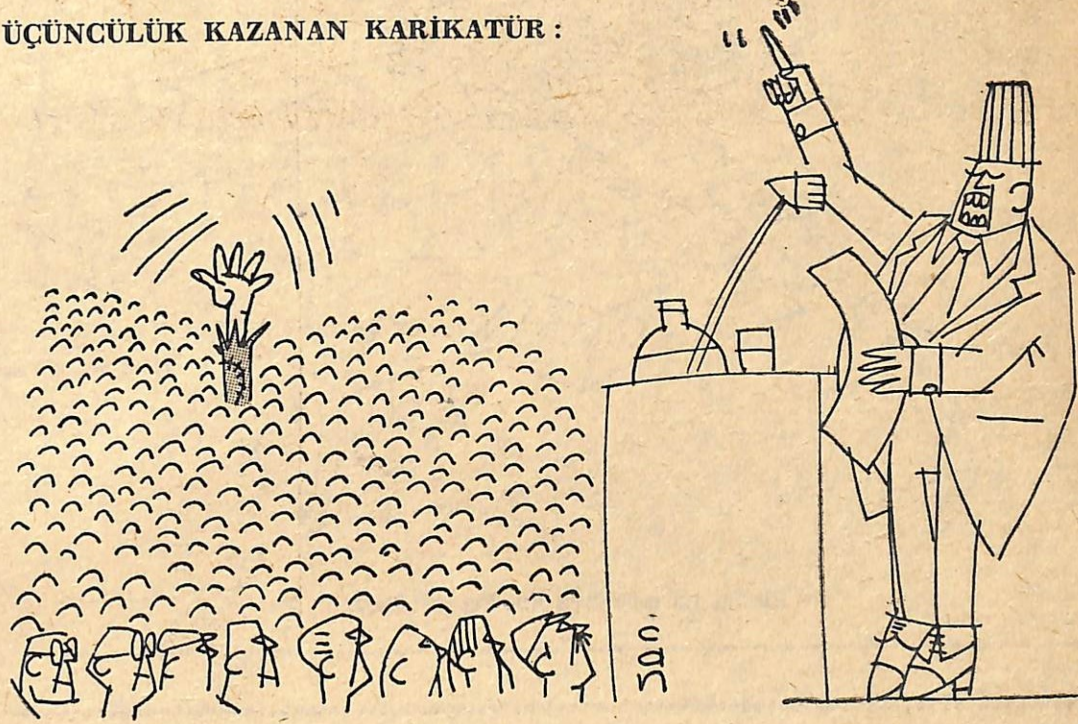
Meclisin on günlük tatile girmesiyle, ortalık süt liman oldu.

Huzura kavuşmak ne kolaymış meğer. Dövüşmelerini önleyemiyoruz, bari tatillerini uzatmanın yollarını arayalım huzurumuzun kaçmasını istemiyorsak eğer!

Hırsızlar, telsizle çalışmaya başladı. — Gazeteler —

YUSUF ZİYA ORTAÇ ARMAĞANINI KAZANANLAR

ÜÇÜNCÜLÜK KAZANAN KARİKATÜR :

Yazısız

Şencan GÜNGÖR

Üçüncülük kazanan hikâye:

Elmas taşlı saat

ÜÇ GÜNDÜR İstanbul'da idi. Hiç de bir şey olmamıştı. Aptal değildi ya... Yankesici adamını tanırdı elbet. Elini pantolonunun sağ cebine attı; göğem çaputa sarılı para çıkını yerliyerinde duruyordu. Her zaman parasını böyle korurdu. Onca, en emniyetli usûl buydu. Başka bir cebinde de ayrıca bozuk para bulundurur; çok para gerektiğinde kimsenin göremiyeceği bir yerde çıkınını açardı.

İstanbul'a da artık alışmıştı. Yabancı olduğunu belli etmemeye çalışıyor, bunda başarı da sağlıyordu. Çok canı çektiği halde, köprüye asılıp denizi, camileri, kuleleri seyretmiyordu. Herkes nasıl davranıyorsa o da öyle davranıyordu. Hattâ, kadının biri kendisini İstanbul'lu sanmıştı da, Fatih dolmuşlarının nereden kalktığını sormamış mıydı?... Yankesici kendisine yanaşmaya artık kolay kolay cesaret edemezdi...

Gezmekten yorulmuştu. Fakat şu İstanbul'un her yerini de görmek istiyordu. Belki bir daha ya gelebilir ya da gelemezdi...

Tam önünde bir otobüs durdu. «Şu otobüse bin Şaban!... Ama nereye giderse gitsin... Maksat gezmek değil mi?...» diye mırıldandı. Otobüs çok tenha idi. Nasıl olsa okur-yazarlığı da vardı;; kaybolacak değildi ya... Sora sora bulurdu elbet damadının evini...

Atladı otobüse. Biletçi de hemşeri çıkmaz mı?... Yolda ahbaplık ettiler. Biletçi:

«— Amca madem geziyorsun, burada in! Çınar altında otur! Güzel çay yaparlar... Hem denizi seyredersin, hem de çayını içersin» demişti.

Çınaraltına oturmadan önce deniz kenarında biraz dolaşmayı düşünmüştü. Şu yankesici korkusu olmasa, ne güzel gezecekti. O sırada yanına temiz giyimli bir genç yaklaştı, samimiyet ve nezaketle:

«— Emmi hoş gelmişsin!...» dedi.

«— Hoş bulduk evlât!» derken, gayri ihtiyarî eli cebine gitti. Çok şükür para çıkını yerinde duruyor. Ama ne de olsa kimin ne olduğu belli olmazdı. «Oğlum Şaban tedbirli ol!» dedi içinden. Elini cebinden çıkarmadan:

«— Gusura galma emme, tanıyamadım evlât!»

«— Emmi sen Sivaslı değil misin?»

«— Eee... Hee...»

«— Adın Şaban değil mi?»

«— Eee... Hee...»

«— Bak ben seni tanıdım, sen beni tanımadın!... Emmi seni bana Allah gönderdi!...» derken cebinden pırıl pırıl bir kadın kol saati çıkardı. «Gözünü aç oğlum Şaban, herif sağa saati yutturmaya bakacak...» dedi içinden. Fakat beriki:

«— Emmi sana bir emanet teslim etsem... Bunu Sivas'a götürür; vereceğim adrese teslim eder misin?» demez mi... Biraz rahatladı. Zaten bu genç tarif ettikleri yankesiciye pek benzemiyordu... Genç devam etti:

«— Emmi, senin çekinmeni haklı buluyorum... Burası İstanbul... Her cins adam bulunur burada. Fakat benden çekinme!... Sivas'ta Taşlı sokağı biliyorsun değil mi emmi?»

«— Heee, helbet... Bilmem mi evlât!»

«— Bu gördüğün saat elmas taşlıdır, çok kıymetlidir emmi!... Kızkardeşimin saati... Kendisi bir ay önce burada idi. Yankesiciler kızın saatini araklamışlardı... Fakat İstanbul polisi yamandır emmi... İki gün sonra yankesiciyi de yakaladılar, saati de buldular. Helâl malmış emmi!»

Bizimki rahatlamış, elini de cebinden çıkarmıştı. Genç devam etti:

«— Seni bana Allah gönderdi!... Saat kıymetli olduğu için kimseye, postaya bile emniyet edemiyoruz. Emmi, bu saati sana versem... Adresi de versem, götürür teslim eder misin?»

«— Fakat!... Yiğen, götürmesine götürürüm... Emme bilmem ki?...»

«— Emmi, gözünü seveyim! Ben bir daha senin gibi itimada şayan adamı nereden bulurum? Etme, eyleme!...»

Düşündü. Saati götürmek iş değildi... Ama ya yankesiciler?... Ya çarptırırsa ne olacaktı? Elin malına hem yazık olurdu... Çarpıldığına kimseyi de inandıramazdı.

O sırada yanlarına başka biri daha yaklaştı; hışımla:

«— Ne o lan! Elmas taşlı saat her önüne gelene verilir mi?»

«— Sen karışma, benim tanıdığım adam!» derken saati de Şabana doğru uzatıyordu.

Verirsin, vermezsin... Bir niza başlamıştı. Şaban şaşırıp kalmıştı. Biri saati teslim etmek; diğeri vermek istemeyen iki kişinin arasında kalmıştı. Bir süre itişip, kakışmadan sonra durum anlaşılmıştı. Birinci genç:

«— Ulan, bu Şaban emmi be! Tanımadın mı?»

«— Şaban emmi mi?... Şunu baştan söylesene lan!»

Adres verildi, saat teslim edildi. Fakat gürültüden, patırtıdan serseme dönmüş; vucudunu ter basmıştı. Saati adresin yazılı olduğu kâğıda sardı, ceketinin iç cebine koydu. Gençler hemen toz olmuşlardı. İçine yine şüphe girdi... Evet, kendinde bir hafiflik de hissediyordu... Korka, korka elini cebine attı, sonra iki elini birden ceplerine soktu... Göğem çaputa sarılı para çıkını yerinde yoktu... «Vay namussuzlar elmas saat haa!...» diye söylenmeye başladı. Ter basıyor, başı dönüyor, bayılacak gibi oluyordu.

Dönüş otobüsüne bindiği zaman ancak kendini toplayabildi. Acaba saat essahtan elmas taşlı mıydı? Fakat düzme olmalıydı... Yoksa verirler miydi hiç...

Eve vardığı zaman kızı ile damadı kapıda karşıladılar:

«— Babacığım bu zamana kadar neredeydin? Merak ettik. Rengin de solmuş, yoksa bir şey mi oldu?»

«— Sorma gızım, soyulduk ya!..»

«— Neee?... Paranı mı çaldılar?» diyerek, ikisi birden katıla katıla gülmeye başlamazlar mı? Tepesi atmıştı. Ne olacak, onlar için bir-iki bin liranın ne kıymeti vardı ki?... Güleceklerdi elbette...

Fakat biraz sonra gülmelerinin sebebi anlaşıldı. Kızı, parasını aynı göğem çaputa sarılı olarak geri veriyordu. Şaşkınlıkla sordu:

«— Ne o gızım, yoksam sen mi çarptırdın beni?»

«— Hayır babacığım, seni bir gün dolandıracaklarını bildiğim için paranı cebinden daha önce almıştım ben... Belki kızarsın diyerek de yerine bizim havagazı ile elektrik makbuzlarını koymuştum. Bu durumda sen yankesicileri dolandırmış oluyorsun!...»

Cemalettin CUNBUL
TCDD 4. İşletme Tesisler Büro Şefi
SİVAS

ÜÇÜNCÜLÜK KAZANAN ŞİİR :

Gönüle Nasihat

Kırdığın cevizlerin sayısı bini geçti,
Bir türlü uslanmadın deli divane gönül,
Her güzelin bir başka oluyormuş çeşnisi,
Bana kalırsa bunlar birer bahane gönül.

Yok efendim, kumralın bir hoş imiş alımı,
İnsanı çıldırtırmış sarışının çalımı,
Eritirmiş esmerin dudağının yalını,
Her ateşe atılır yanar pervane gönül.

Mavi gözler insanı semada gezdirirmiş,
Elâ göz sultanlara fermanlar yazdırırmış,
Kara gözler seksenlik moruğu azdırırmış,
Bir bakışla coşar da sığmaz cihane gönül.

Kâfir dönüp de bakmaz çiçeğin solgununa,
Ölür belin incesi, kalçanın dolgununa,
Fıstığın her cinsini; hamından olgununa,
Tadar tatmaz bir anda olur mestane gönül.

Şımarık çocuk gibi her gördüğünden ister,
«Mini etekli olsun illâh bu seferki» der.
Artık senin elinden yeter çektiğim yeter,
Tâ canıma tak etti yediğin nane gönül.

Gençlik çağımda seni asla mahrum komadım,
Her petekten bal aldım, her çiçekten kokladım;;
Sen hiç susmak, yorulmak bilmez misin evlâdım?
Bu yaşımda istersin benden daha ne gönül?

Gönülceğizime ben nasihat etmekteyken,
Bir âhu çıkıverdi, anlayamadım nerden;
Yıldırımla vurulmuş gibi sarsıldım birden,
Fısıldadım: «Keyfince devam et gene gönül».

Gönül sana hak verdim; her kadın bir kitaptır.
Kızla gelin baş tacı, dulu ayrı hesaptır,
Güzele bakmak hem farz, hem de büyük sevaptır.
Şarabı testi ile iç, sorma peymane gönül.

M. Ayhan BERHEM
Hâkim, Ortaköy - ÇORUM

NİMET ARZIK

BU ZAMANIN SULTANELERİ

— 9 —

Üstelik kimsenin, meslektaşları tarafından bu kadar hunharâne çekiştirildiğini görmedim. Hem de meslektaşının, örneğin, şerefine verdiği, ha şuracıkta, mumlu, kristalli, dantelli, kontesli, yemeğinden sonra... Pes, pes pes... Hâlâ dünya onların!...)

5) Anti-akademik kaidelerin daha kötüsü var. Konuk çağıracaksın, yurttan, balmumlu zarfla. Rica edeceksin, ısrar edeceksin. Konuk, devlet büyüğü olacak. Ona konağını terkedeceksin; sonra arkasından «Hiç haberim yokken geldi, n'apayım, evimden oldum» diyeceksin, ağlamaklı... Pes bre, pes!... Gagan tutuldu mu Akbabam?

Kaçıncı reguladaydık?... Durun, altıncı:

6) Konakta, sahte bir aristokrasi düzeni kuracaksın, amma demokrat zihniyetten ötürü, kendine hizmet edenleri kucaklayıcı bir düzeni de ekliyeceksin ona... Ve fakat, bütün hizmetkârların ellerinin uzun olduğunu da ilânlayacaksın... Ve fakat, sosyal düzenin harekete geçmeğe yatkın olmadığını!...

7) Başka memleketin sultanelerinin, sana seçkin bir mevki ayırdıklarını, kordiplomatikte, ilân edeceksin... Protokoler ziyaretlerin kırk beş dakka sürecekken, kırkbeş gün sürdüğünü örneğin yayacaksın...

Zaten ben, şu protokoler ziyaretlerden ömrüm boyunca bir şey anlayamadım... Bir sultanenin, diğer bir sultaneyi ilk ziyaretinin yirmibeş dakka olması gerekiyor galiba... Ekseriyetle çay saatinde oluyor bu karşılaşma... Kocca tatlılı tuzlulu tepsiler hazırlanıyor, sonraki günlerde dâvetlilerin bir hafta çimlendikleri. Yirmibeş dakkada insan insana bonjur mu desin. İçinin bütün kötülüğüyle ve hoşgörmezliğiyle mi tartsın?... O sonradan herkesin bir hafta çimleneceği, dağ gibi tepsileri mi sunsun?... Sıcak çayla, boğaz tellerini mi haşlasın?... Bu kadarcık zamanda ne yapılır, kestiremedim gitti!...

8) Sahte konak hayatında, sahte bir hanedan yaşaması...

9) Memleketin Dışişleri Bakanını şiddetle ağırlamalar ve onun önünde herkesi övermişcesine, kınamaklar... Ben bunların dahiyanesini gördüm ve ürperdim... Bir insan için «kötü» dense önemsiz... Hayırr, kötü denmiyor. Örneğin, Dışişleri Bakanına şöyle tanıtılıyor:

«— Beyefendiciğim, sizin için aaa, pekâlâ adammış» dedi, karyerden olmamasına rağmen, pekâlâ muamele biliyor...»

Of ki, ne of!... Hâlâ bu cins kişiler, en yüksek pozisyonlara ulaşıyor... Dur bakalım, yeni kurulan Akademi bunları ıslâh edebilecek mi?

Günümüze yavaş yavaş yaklaşalım... Ve dünyayı tarayalım, sultaneleriyle birlikte!

Bugüne daha yakın kim var?... Rango tutmuşlardan Dışişlerinde?

Şahlanış!

EMİNE ESENBEL

Bir zamanlar, Fatin beyin sağ kolu Melih Esenbel'in eşidir... Şimdi zannımca Amerika'dadır. Fatin bey öldü... Dadaloğlu'nun destanınca, «Ölen yerin, kalan yiğit bizimdir...»

Melih Esenbel, çalışkan ve kendine göre efendiydi de... Etrafındaki demet ve hava, onu şaşırttıysa şaşırttı bir zamanlar... Şimdi Çağlayangil dostumun etrafında görmeğe başladığım demet ve hava... Her dileği bir emir oldu... Bir odayı loş isterse, o oda zifiri oldu. Aydınlık isterse, güneşin kendisi oldu: E beşer şaşar...

Karısı Emine, Tokyo'da, Washington'da sultanelik yaptı. İki çocuğu vardır. Önce, altın yılanlara benzeyen saçlarından ötürü beğenirim, kendisini. Sonra iyi insandır. Saf insandır. Hayatla temassız insandır. Uzun zaman, «zehep» (yani altın) memleketlerinde elâlem zengin olurken onlar fakir kaldı. Geçim sıkıntısı çektiler. Ev sıkıntısı çektiler. Çocuk sıkıntısı çektiler. İhtilâl sıkıntısı çektiler. İhtilâl sonrası sıkıntısı çektiler. Duygu sıkıntısı çektiler. Çekmedikleri sıkıntı kalmadı. Bodrum katlarında oturdular. Piyangodan çıkan ufak bir ikramiye yüzünden doğruldular. Hattâ maddî pozisyonları o kadar kötüydü ki, bilmem ne bankasından onlara para değil de, otomobil çıkmıştı da vergisini ödeyemediklerinden ötürü paraya çevirmişlerdi...

Menderes'in son senelerinde, Melih Esenbel genel sekreter oldu... Ve o zaman, eşi, çok yalnızlık çekti. Protokol ve protokolü iyi bilen ev sahibeleri bu yalnızlığı arttırıyorlardı.

Gene genel sekreterlik, bir zevk ve safa yeri olmuştu...

Ufak tefek ince bu sultane, İstanbul'un iyi bir ailesindendir; Moralı ailesinden. Mısır prensesleriyle de az buçuk sıhriyeti vardır. İyi kabul eder. Dürüsttür. Nâziktir. Çocuksudur.

Hepsi gibi, memleketin acısını bilmez, yahut ucuz bir edebiyatla bilir. Memleketin problemlerini bilmez... Memleketin tarihini, ancak cedleri Moralı'ların katıldıkları kadar bilir... Sohbeti sürekli değildir...

Büyük bir sultane olarak dünyada iz bırakmaz!...

Azcık memleket bilgisi aşılanırsa, her taraf için faydalı olacaktır. O meşhur Akademin, Çağlayangil'im, işin bu tarafına azcık parmakcağız bassa...

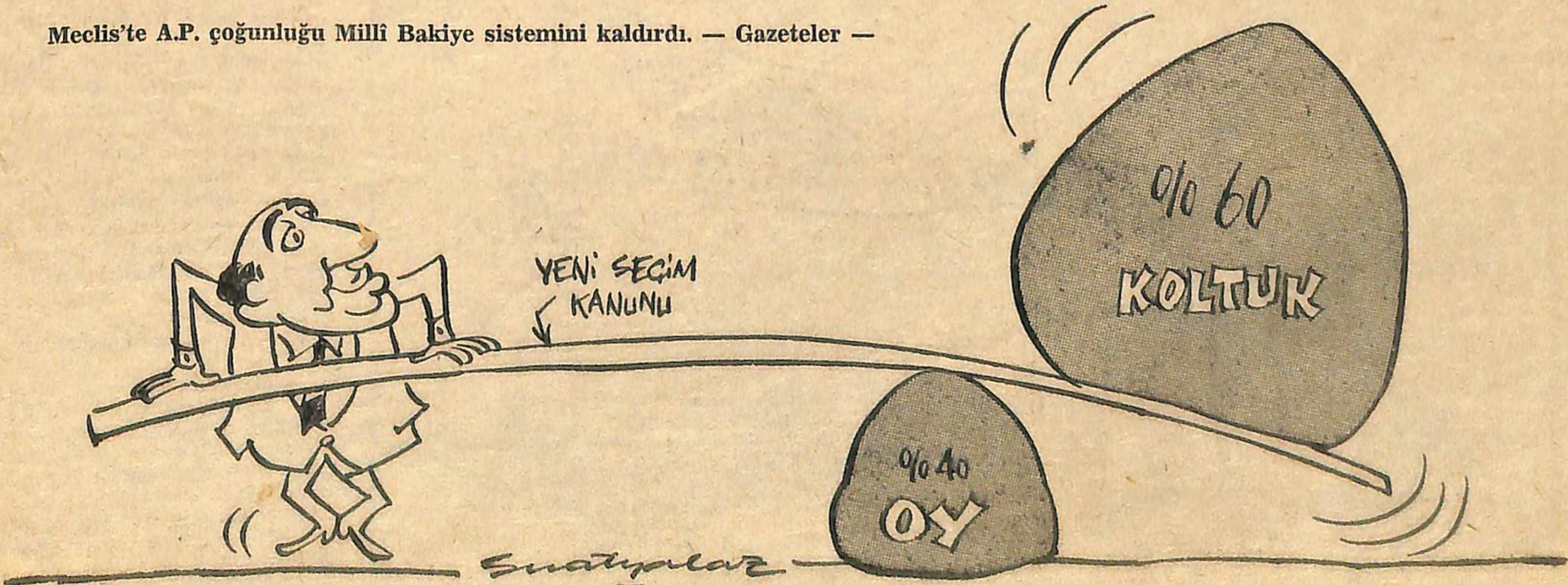
Şimdi daha genç sultanelere geçelim:

NERMİN MORAN

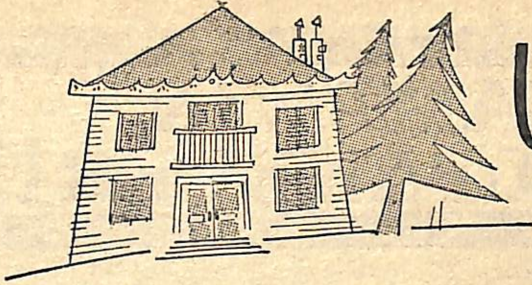
Turgut Menemencioğlu'nun eşi. Şimdi merkezdedir... İlk postu, Romanya'dır. Oradan, güzel suare elbiseleriyle ve kaboşon kaboşon zümrütlerle dönmüştür. Zariftir. Realisttir. Mutluluğunu başkasından beklemez.

(Devamı var)

Meclis'te A.P. çoğunluğu Millî Bakiye sistemini kaldırdı. — Gazeteler —

Yazısız

Yeşil Köşkün Gelini

ADNAN VELİ

YEŞİL boyalı köşkün Sâfinaz hanımı, öbür dünyaya göçüp gittikten sonra, Hacı Tahir efendi de dışarılarda pek görünmez olmuştu. Arada bir köşke komşular uğruyorlar, Tahir efendinin hatırını soruyorlar, büyük acısını unutturmak için, onu avutmaya çalışıyorlardı. Ama Tahir efendi, artık kabuğuna çekilmiş gibi yaşıyor, dünyadan elini ayağını çekmiş haliyle günlerini geçiriyordu. Tahir efendinin bu halinden, en çok, köşkün kâhyası Recep ağa üzülüyordu. «Şakacı, nükteci, hoşsohbet bir insan olan benim efendim, bu hale mi düşmeliydi?» diyordu. Sâfinaz hanımın ölümünün üstünden altı ay geçmişti. Bu süre içinde Tahir efendiyi evinden dışarı çıkarmak kabil olmadı. Ahbaplarından bazıları, onu, bir seyahat yapmaya zorluyorlar, bazıları da «ölenle ölünmez» diyerek, ona, yeni bir hayat arkadaşı bulma düşüncesini telkin ediyorlardı.

Tahir efendi, babadan kalma varlığı sayesinde, bugünün en zengin insanlarından sayılabilirdi. Adana'da, değeri milyonları aşan bir çiftliği, Nişantaşı'nda iki apartmanı, Erenköy'de on iki dönümlük bir çamlık içindeki köşkü, ayrıca Haramidere'de geniş arazisi vardı. Aylık gelirinin, elli bin liranın üstünde olduğu rivayet ediliyordu. Ama Tahir efendi cimri bir insan değildi. Şu ölümlü dünyada rahat yaşamak, tasa çekmemek, gününü gün etmek gerektiğine inanırdı. O yüzden köşkte çalışan uşağı, ahçıbaşıyı, kâhyayı, bahçıvanı daima hoş tutar, onların her arzularını karşılamaya çalışır, dertlerine derman olmak ister, hasılı adamlarını hiçbir vakit sıkıntıda koymazdı. Öyle olunca da, Sâfinaz hanımın ölümünden sonra Tahir efendinin içine düştüğü durum, köşktekileri adamakıllı üzüntüye sürüklemişti. Efendilerinin kahır içinde eriyip gitmesi korkusu, onları da sarmıştı.

Tahir efendinin dostları, ahbapları son zamanlarda köşke sık sık gidip gelmeye başlamışlardı. Kâhya Recep ağanın, dostlar, ahbaplar çevresinde gösterdiği fiskoslu faaliyetin bir sonucu olan bu ziyaretlerde, daha ziyade Tahir efendinin yeniden baş göz edilmesi meselesi üstünde duruluyordu. İlk telkinler sonuç vermemekle beraber, sonraları Tahir efendi de bu düşünceye doğru kaymaya başladı. Ondaki bu yumuşamayı görenler hemen kolları sıvadılar.

Günlerden bir gün, komşulardan İnayet hanım, soluk soluğa eve geldi. Kızı Nilgün, mutfakta ceviziçi döğüyordu. İnayet hanım, daha mantosunu çıkarmadan seslendi:

— Nilgüüüüün!... Çabuk yanıma koş!...

Kız, içeriden isteksiz, cevap verdi:

— Gene ne var anneciğim?

— Çabuk gel, çabuk...

Kız, dışarı çıktı.

İnayet hanım, sofadaki iskemlelerden birine çökerek:

— Çok şükür Allahıma, dedi. Sana hayırlı bir müjdem var.

— Söyle bakalım...

— Kısmetin çıktı, kısmetin... Hani, bekleyen derviş, muradına ermiş, derler ya... Seninki de öyle oldu evlâtçığım...

— Dur bakalım, sen kendi kendine gelin güveyi olma anneciğim .. Kimmiş, neymiş?... İlk onu anlat...

Kadın çok heyecanlıydı. Elini yüreğinin üstüne bastırarak devam etti:

— Tahir efendi amca...

— Hangi Tahir efendi amca?

— Hacı Tahir, canım... Sâfinaz hanımın dul beyi...

Kız birdenbire afalladı:

— Ayol sen şaşırdın mı anne? Olacak iş değil o... Ölsem kabul edemem.

Bu lâf soğuk duş etkisi yaptı kadının üstünde:

— Senin aklından zorun var galiba? dedi. Ayol milyoner Tahir efendiyi söylüyorum...

— Anladım... Olmaz...

— Kız aklını başına al da lâfıma cevap ver... O seni kabul ettikten sonra, üst tarafı düşünülür mü? O istiyor, ben de veriyorum... Sana ne?...

— Kimi veriyorsun anne?

— Seni veriyorum.

— Ben kahve cezvesi miyim?

— Bak şıllığın söylediği lâfa? Sende bu burun, bu azamet varken, sittin sene evde kalırsın kız... Ben herkese, senin yirmi bir olduğunu söylüyorum. Yaşın yirmi dörde geldi haspa!... Sen doğduğun zaman, Alaman kralı Hitler, daha kendini ateşe atıp yakmamıştı, sersem...

— Yirmi dört değil, otuz dört olsam, gene de o işe evet diyemem.

— Kız!... Aklını başına al da söyde... Tahteşşuurunu kurcala biraz... Sütçü Sadık efendinin kızını Hacı Tahir isteyecek, kız buna razı olmayacak. Adamı tımarhaneye atarlar sonra...

— İstemeeeem... Ben Sütçü Sadık efendinin kızıyım ama, hiç değilse gencim. Kendi dengimle evlenmek isterim. Diskoteksiz yaşayamam ben. Benim evleneceğim insan, Petula Clark'ı, Adamo'yu, Sheila'yı ezbere bilmeli... Kanı fıkır fıkır kaynamalı... Atlayıp zıplamalı. Plâjlarda beni kovalamalı.

— Kız, öyleleri, tostla karın doyuran takımından olur. Yırtık pabuçla gezmek için mi züppe koca istiyorsun?

— Ruhum doyar ya...

— Ayol ruhun doyar ama, karnın doymaz...

— Ruhumun doyması yeter bana..

— Bak, elimin tersini çarparsam suratına, pirzola demiri hafif kalır.

— Evlenmem... Elli beş yaşında adamla evlenmem ben...

— Niye evlenmezmişsin? Milyonlar var o işte...

— Milyonlar, gün olur, insana kan kusturur... Anne!... Beni iyi dinle... Ben şimdi yirmi dört yaşındayım... Adam da elli beş... Ben otuz dört olunca, adam da altmış beş... Haydi bakalım ayıkla pirincin taşını...

— O iş için mi söylüyorsun?

— Tabiî o iş için ya!...

— Kız!... Belki altmış beşe kadar yaşamaz herif... Bir ayağı çukurda zaten. O gözünü kapadı mıydı, milyonların hepsi bizim...

— Dediğin doğru ama, ben her şeyi düşünmek zorundayım. Paviyon isterim, kulüp isterim, Avrupa isterim. Plâj isterim, defile isterim, kokteyl isterim. Sonra da hayatın tadını almak isterim.

— Para olduktan sonra, onların hepsi yapılır. Paradan haber ver sen...

Ana kız arasındaki bu konuşma saatlerce sürdü. Ertesi gün araya komşular da girdi. Fakat Nilgün'ü bu evliliğe razı etmek mümkün olmuyordu. Kızın evlenmek istemediğini Tahir efendi duyacak diye, İnayet hanımın aklı çıkıyordu.

Öte yandan Hacı Tahir efendi, kendisinin reddedilmesine ihtimal vermediği için, bu evliliğin gerçekleşeceğine inanıyor, kendini o beraberliğe hazırlıyordu. Nilgün'ü eskiden beri tanırdı. Zaten onu teklif ettikleri, «Gel seni Sütçü Sadık efendinin kızı Nilgün'le evlendirelim» dedikleri vakit, yüreği de hoplamıştı. «Fakir tazecik ama, hiç değilse koklanmamış güldür» diye düşünmüştü. Şimdiki zamanda milyonları olan bir erkeğin on altı yaşında kızı bile rahatça alabileceğini kestirdiği için, Nilgün'ün «olmaz» diyebileceğini aklına getirmiyordu.

İnayet hanımla, Nilgün arasındaki mücadele günlerce sürdü. Ama kıza «Evet» dedirebilmek kaabil olmadı. Tahir efendi de Nilgün'ün adını artık dilinden düşürmez olmuştu. Evin iç tertibini değiştirmek, yatak odasını ikinci kata almak, bahçe üstündeki odayı da yemek odası yapmak istiyordu. Bir haftaya kadar yıldırım nikâhı ile evlenmek kaabil olursa, yeşil köşkü hemen kızın üzerine yapmak düşüncesindeydi. Bu niyetini İnayet hanıma söyledikleri vakit, kadın fenalıklar geçiriyordu.

Nilgün'le annesi arasındaki çekişme çok sürdü ve kadının başarısızlığı ile sonuçlandı. Tahir efendiye «Kızım seninle evlenmek istemiyor» diyebilmek kendisi için çok güçtü. Belki de İnayet hanımın yüreğine inecekti.

Tahir efendinin, kendini nikâha adamakıllı hazırladığı günde, yeşil boyalı köşke, her iki tarafın ahpabı olan Rıdvan bey giriyordu. Bu evliliğin gerçekleşemiyeceğini, Tahir efendiye o haber verecekti. Ama Rıdvan bey, bu güç görevi usuletle, Tahir efendiyi gücendirmeden başarmasını bildi. Tatlı tatlı konuştu. Kelimeleri ustalıkla seçti. Sonunda, kızın bu işe yanaşmadığını anlattı.

Tahir efendi bu sonuca çok şaşırdı:

— Nasıl olur? diyordu. Benim hayatta tek mirasçım yok... Hayatta neyim varsa, yarın öbür gün, hepsi karım olacak insana kalacak... İnanılmaz şey doğrusu... Acaba Nilgün'cüğümün bu evliliğe yanaşamamasının sebebi neymiş?

— Canım efendim... Yaş farkını öne sürüyormuş. Bir kaç sene sonrasını düşünüyormuş. O yaştaki kızlar, hırslı olurlar, bilirsin...

— Hıııımmm!...

— Sevişmeye doyamazlar, bilirsin...

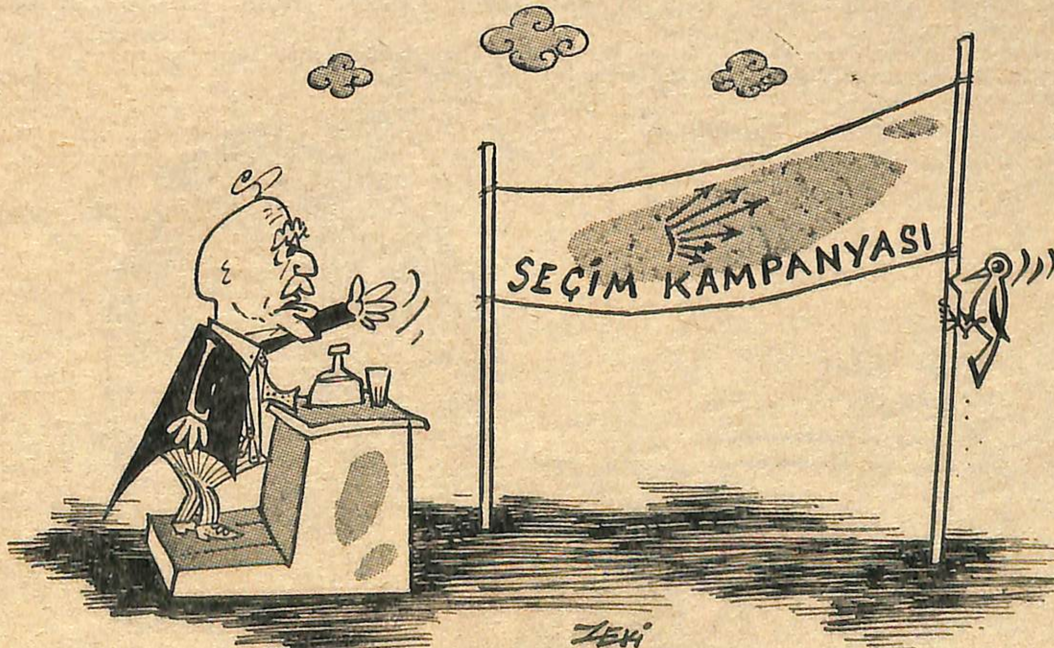
— Hıııımmm!...

— Sebep, bence bu...

Tahir efendi, ilkin bu sonucu, olağan karşılamaya çalıştı. Konunun üstünde fazla durmaz göründü. Fakat Rıdvan bey gittikten sonra, aldığı cevap onu için için kemirmeye başladı. O geceyi hemen hemen uykusuz geçirdi denebilir.

Bir kaç gün, dışarıdan gelen misafirlere çıkmadı. Hiç kimseyi yanına kabul etmedi. Evin içindeki a-

İnönü, seçim kampanyasına başladı. — Gazeteler —

— Heeey!... Sen de mi A.P.'lisin be?...

«UYANIK OLMAK LAZIM...»

damlarla yemekten yemeğe karşılaştı. Biteviye düşündü. Üçüncü akşam, kendisine yemek sofrasında hizmet eden Remzi adındaki uşağı ile kapıları kapatarak uzun uzadıya konuştu. Bu konuşmalar ertesi gün de devam etti.

Tahir efendi, bir akşam yemekten kalktıktan sonra odasına çekildi. Düşünceli, fakat kararlıydı. Yazı masasının başına geçerek, masa lâmbasını yaktı. Sonra kâğıt kalem alarak şu mektubu yazdı:

«Sayın doktor Barnard,

Tıp tarihinde sağlamış olduğunuz büyük başarıyı gazetelerden büyük bir dikkatle izlemekteyim. Size karşı olan hayranlığım sonsuzdur. Şimdi sizden bir istirhamda bulunmak istiyorum. Kalb gibi nâzik bir uzvu değiştirip, yerine yenisini takmayı ustalıkla başardınız. Fakat bu uzuv değiştirme işinin yalnız kalbe münhasır kalacağını sanmıyorum. Kalbi değiştirdiğiniz gibi, başka uzuvları da değiştirmekte bir güçlüğe uğramanız bence söz konusu değildir. Ben elli beş yaşındayım. Hormonumu değiştirmek istiyorum. Benim yanımda çalışan 26 yaşında bir delikanlı da, menfaat karşılığında bana hormonunu vermeyi kabul etti. Bu ameliyatı başarabilirseniz, size bir milyon liraya kadar ücret ödeyebilirim. Şayet cevabınız müsbetse, hemen uşağımı yanıma alarak uçakla Güney Afrika'ya hareket edebilirim. Bu işte başarı sağladığınız takdirde, insanlığın gidişi bile değişecektir.

Çok acele olarak cevabınızı bekler, saygılarımı bildiririm efendim.»

Hacı Tahir efendi, mektubu bitirdikten sonra, büyük bir yürek rahatlığı içinde yatağına girdi. Sâfinaz hanımın ölümünden beri ilk defa olarak yarın sabah sokağa çıkacak, çok yakın ahbaplarından birine gidip mektubu İngilizceye tercüme ettirecek ve hemen postaya atacaktı. Cevap geldikten sonra da hemen Güney Afrika'nın yolunu tutacaktı.

Başını yastığa dayayıp yorganı üstüne çekti. Kendi kendine:

— Eh artık, dedi. Onbeş yaşında süt kuzusu gibi bir kız almazsam, kim ne derse desin... O vakit Nilgün de, yaptığı enayilikten dolayı saçını başını yolsun... İşallah Yârabbim, işallah...

Bu hayâller içinde gözlerini kapadı.

Adnan VELİ

ankara MEKTUBU

nimet arzık

MUNİS FAİK OZANSOY

Dev saksıdaki, deve tabanının alt yaprakları kurumağa başlamıştı, fakat tepesinde, körpe, yeşeren bir ümit gibi bir yaprak açmıştı, açık filizi... Yamacındaki kafeste, çöp bilekleri tasmalı, kafaları tarçın rengi, vücutları yumurta sarısı iki kuş, dalların kafesteki kuru temsilcileri olan çubukların üzerinde sinirlice atlamalar yapıyorlardı. Kafesin alt kısmı dar doluydu... Gözüm, bu mütevazi katta, iki resmin arasında karar kılamıyordu. Biri, Tevfik Fikret'in, biri de, seneler önce şair ve ressam Fıtnat hanım tarafından fırçaya alınmış ev sahibinin portresi... Bugünün Başbakanlık Müsteşarı, Munis Faik Ozansoy'un...

Başbakanlık Müsteşarı deyince, önce akla eski sadrâzamlar, sonra yeni sadrâzamlar gelir; tumturaklı, aksırıklarını bile keramet diye devlete ve bizlere sunan çatık kişiler. Munis Faik Ozansoy bu çatık dizinin adamı değildir... Fıtnat hanımın portresinin «küçük lordunun» azcık büyüğüdür... Portredeki, beyaz yakalı, önü fiyonglu, uslu küçük lordun azcık büyüğü... Tabii altın saçlar kırlaşmıştır. Gözün maviliği de dünyaya baka baka solmuştur. Bir deee... İfadesinde, hırçınlık katığı vardır. Nasıl olmasın?...

Başbakanlık Müsteşarlığına atandığında, «Ay, dünya nice tersine dönmüş ki» diye, bu çelebi adamın bu hoyrat çevrede, o yere getirilmesine şaşmıştım, hâlâ şaşıyorum... Kim şaşırdı, kimler şaşırdı ki, bu oldu?... Sırrını çözemedim!...

Düşünün, Başbakanın müsteşarı, «bağçe», «mahabbet» diyecek kadar pürüzsüz kelâmlı, hümanizmadan yana, kaybolmuş uygarlıklar özlemi içinde, yabancı edebiyatla kucaklaşan, bizim şairleri ezberinde tutan bir kişi...

Düşünün, Başbakanlık Müsteşarı, Tevfik Fikret gününde, Türkçe ve Fransızca konferans veriyor...

Düşünün, ne debdebesi var, ne saltanatı... İşte o katçağızda oturuyor... O deve tabanlarının alt yapraklarının kurumağa başlamış olduğu katta, Mithat Paşa Cadesinde, Ankara'da... Belki, bitkinin tepesine dalıyordur, ara sıra, körpe, yeşeren bir ümit gibi, açık filizi yaprağa, belki, dal yerine kafesteki çubuklarda sinirlice atlamalar yapan kuşlarla oyalanıyordur, benzetmeler yaparak: Biz de kesif yapraklı dallar yerine, kuru kuru çubukları kullanmıyor muyuz, a canım?...

KABARE TİYATROSU

İstanbul'daydım. Arkadaşlar, Kabare Tiyatrosuna sürüklediler. Bu Ankara Mektubu, azcık da Türkiye mektubu...

Taksim'de, ufacık tefecik, loş, «devamsız» bir lokal... Devamsızlığı şu: Salonu, birdenbire kesilmiş gibi yarıdan... İnsan daha büyüğünü bekliyor, böylesi, Almanların deyimince, daha «gemütlih»... (Evcil, cana yakın... falan...) Bir eksiği tamamlıyor muhakkak... Onun'çin hıncahınç dolu... Yalnız haftanın yedi gününü evlerinden dışarda geçirme âdetinde olanlarla değil, sempatik, canlı, kanlı insanlarla da!...

Burada verilen temsil, «Vatan Kurtaran Şaban». Haldun Taner'in... Haldun Taner de, haftanın bir kaç gecesi orda, piyesine ve dostlarına kanat geriyor... Vatan Kurtaran Şaban... Nice Şabanlar gördük... Bu bir «anahtarlı piyes» frenklerin deyimince... Anahtara bile lüzum yok, kapı ardına kadar açık... Sahnedeki kişileri, gerçek kişilerle tokuşturmak kolay...

Vatan Kurtaran Şaban... Bir «Farce»... Komedinin bir nevi)... Bir hiciv de... Bir nevi çevrenin Tartüflerini canlandırıyor... Bir Tartüf, piyeste kültür işleriyle meşguldür; biri de tiyatroyla... İkisi de cahildir alabildiğine, ve geri kalmış bir toplumun bütün cevherlerini haizdir, tutumca ve karakterce...

Espri, ince değil, ama espri... Piyes kusursuz değil... Ama bağrımız o kadar yanık ki... Onu yakan kızgın demirlerin burunlarına gülmek ihtiyacındayız... Oyun, akademik değil, ama oynayanlar gepgenç. Vasat yaş, yirmi beş... Aktörlerin hepsi, öylesine canlı, öylesine keyifli ki...

Bir şeye takıldım... Farce'taki tiyatro müdürü, faslı, uzun çok uzun... Hiciv olmaktan çıkıyor da azcık, özel bir deşarj faslına giriyor...

Haldun Taner'i teşebbüsünden ötürü tebrik etmeli... Hiciv ne gerekli şeydir... Mizah, ne vazgeçilmez şeydir... Bizleri dağlayan demirin burnuna gülmek ve burnunda güldürmek ne önemli şeydir...

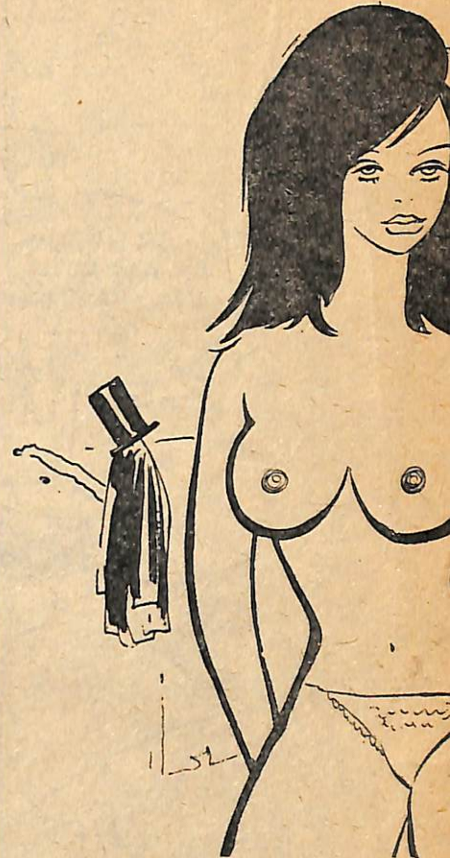
İnönü konuşurken elektrikler kesildi. — Gazeteler —

— Ne olur ne olmaz, Paşa konuşuyor!...

— Çok kötü alıştı kardeş.. Japon hamamından başka yerde yıkanmıyor!..

Kadın — Mecliste iktidarı kaybetme

SIKI DUR!

Hâlâ yüreğimizde aşk şimşeği çakıyor,
Ayırım yapmıyoruz «Uzun», «Orta» ve «Bodur»
Üzüntü insanları mecalsiz bırakıyor,
Biz neşeyi severiz, bizde «Nizamat» budur;
— Sevgilim sen sıkı dur!

Biriyle eğlenirken hazırla yedekleri!
Nasıl kötülüyorlar şu mini etekleri?
Yazın plâjları gez, kışın diskotekleri.
Gecenin hakkını ver, tembel harcı uykudur;
— Sevgilim sen sıkı dur!

Her iki taraf için tecrübeli olmak şart.
Hovarda lûgatinde ayların cümlesi Mart.
Yalnız ihtiyat lâzım önce cüzdanını tart!
Züğürt âşık, kadını fena halde korkutur;
— Sevgilim sen sıkı dur!

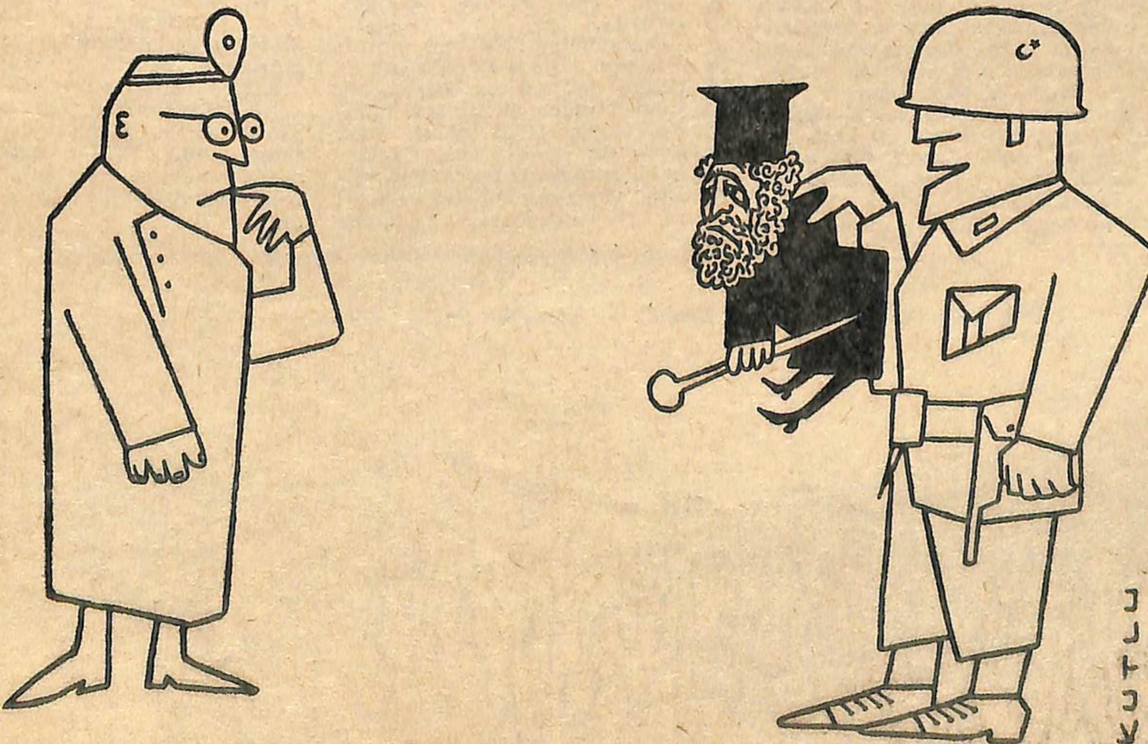
Hayat ve ölüm

Washington'la Moskova arasında kurulan ve Arap - İsrail savaşı dahil olmak üzere, tehlikeli birkaç durumda başvurulduğu bilinen Kırmızı Telefon hattında Beyaz Saray yetkilileriyle Kremlin yetkililerinin kullandıkları lisan sert mi, değil mi bilmiyoruz; ama, gazetelerde çıkan Amerikan ve Sovyet liderlerinin demeçlerine bakılırsa, dünyanın en korkunç silâhlarına sahip bu iki ülkenin, birbirleriyle sadece silâh değil nezaket yarışına da giriştikleri görülüyor.

Vietnam'da neler neler oluyor, Vietkonglularla Kuzey Vietnamlılar ikinci Dünya Savaşından bu yana görülmemiş şiddette savaşlar ve 10.000 lerce ölü veriyorlar, gene de Sovyet Başbakanı Kosigin bakın ne diyor «Life» adlı Amerikan dergisinde çıkan bir mülâkatında: «Vietnam savaşı dolayısiyle Sovyet - Amerikan münasebetleri karmaşıksa da, dünyanın bu iki büyük devletinin, aralarında işbirliği yapmalarından başka çareleri yoktur ve günün birinde bu işbirliğinin olacağına inanıyorum.»

Tabiî, kimse, Sovyetlerden, gidip Vietnam için çarpışıp ölmelerini istemez. Ne var ki, Vietnam'da dostları ölürken, ölüm onları kasıp kavururken «Life» dergisine Sovyet Başbakanının böyle bir mülâkat vermesi pek yakışık almamıs doğrusu... Çünkü, biliyorsunuz, «Life» hayat demek, Vietnam ise ölüm demek!

Dr. Barnard, kalb nakli ameliyatına devam ediyor. — Gazeteler —

Mehmetçik — Doktor, şuna da bir insan kalbi takarmısınız?

ŞARKICILAR VE POLİTİKACILAR

Beatles müziğinin memleketi olan İngiltere'de şarkıcılık çok iyi para getirdiğinden müzik toplulukları sayısının haddi hesabı yok.

İşin tuhaf tarafı, televizyonda olsun, radyoda olsun, çeşitli vesilelerle kendileriyle mülâkat yapılan bu müzik toplulukları şarkıcılarından büyük bir kısmı, doğru-dürüst konuşmasını bilmiyor.

Bir arkadaşımın söylediği gibi, bunlar konuşmasını öğrenmeden şarkı söylemesini öğreniyorlar galiba, şarkıcılıkta büyük para var diye.

Biliyor musunuz bir bakıma bizim politikacılara benziyorlar...

İnanın, şöyle karşı karşıya gelince anlıyorsunuz, bizim çoğu politikacımız da konuşmasını bilmiyor ve tıpkı bu şarkıcıların sadece şarkı okuyabilmeleri gibi nutuklarından hatırladıkları parçaları okuyorlar âdeta...

KIMILDAMA!... ÖLDÜRÜRÜM!

4 yıl kadar önce buraya geldiğimde, İngilizler «bir kuş gibi hür ve hafif» tiler... Evet, çünkü, hepsinde «Aman canım sende, bu iş olmazsa o iş olur, o olmazsa öteki olur, nasılsa iş dolu» diye iktisadî alanda bir kuş gibi hür ve hafif olma duygusu yer etmişti.

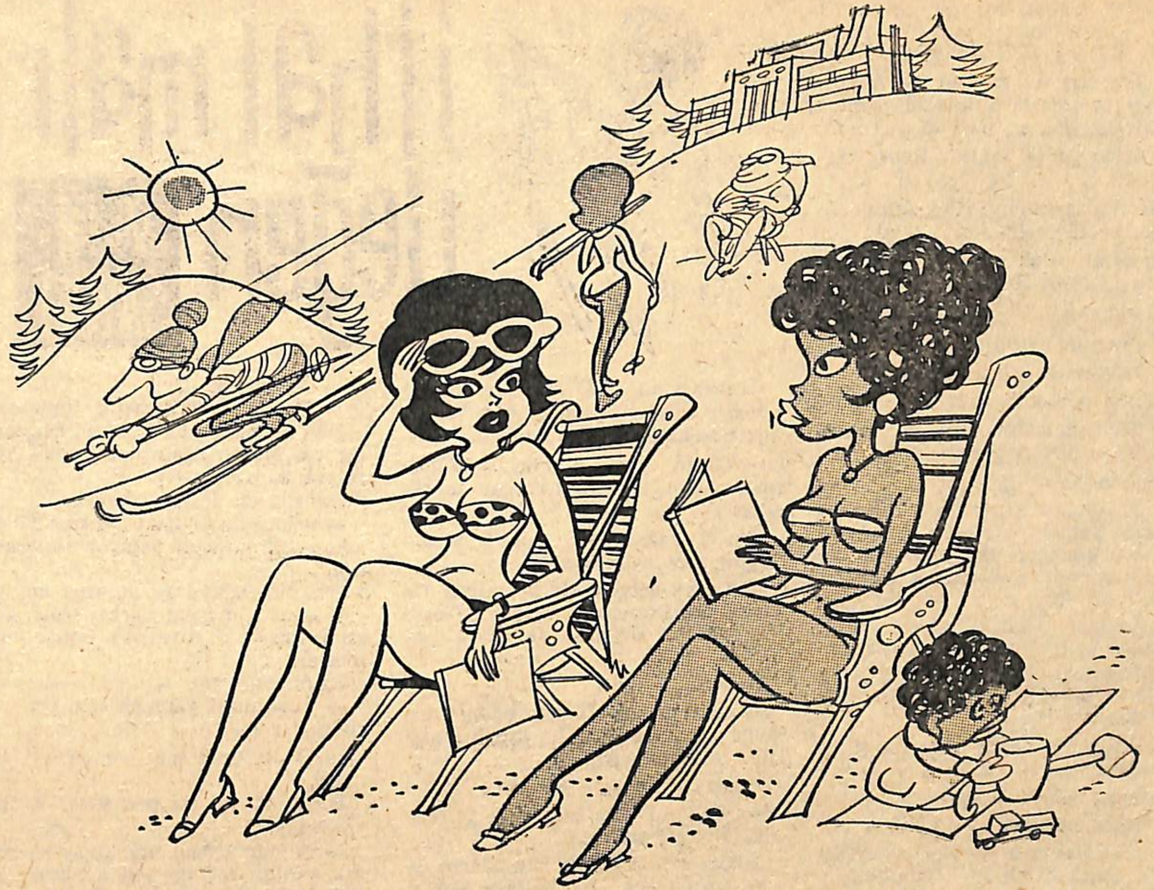
İş arayanlarla işçi arayanların özel iş bulma şirketleri vasıtasıyla hareket ettikleri İngiltere'de, o za-

İNGİLTE
NO
Reşit
Aşçıoğ

...k için kavga eder, eve gelir uyur!...

— Aşkolsun doğrusu, ne güzel yanmışsınız!..

manlar verilen ilânlar da, tabiî, sözü geçen «istediğim dala konarım» imkânını veren memleket şartlarına paralel bir manzara arzediyordu... Örneğin, işbulma şirketleri «İşinizden memnun değilseniz, daha iyi bir iş arıyorsanız, hemen bize gelin» diye halkı âdeta teşvik ederlerdi bir yerden bir yere kımıldamaya.

Bir de geçen gün metroda gördüğüm şu ilâna bakın: «Kımıldamayın sakın!... İş değiştirmek iyice düşünmeyi gerektirir; gelin birlikte düşünelim» deniyordu bu ilânda.

Doğrusu, hiç işsizi yokken şimdi işsiz sayısı yarım milyonu bulan ve işi olanların «Aman, ne olur ne olmaz, yerimden ayrılmayayım» diye düşünmeğe başladıkları İngiltere'de, durumu iyi yansıtıyordu bu «Kımıldamayın sakın..» başlıklı ilân.

RE
TLARI

Ne getirdi aklıma bu ilân biliyor musunuz?

İşsiz sayısı milyonları bulan, işi olanların «Aman buradan bir yere kımıldamayayım, belki işsiz kalırım» diye korku duydukları toplumlarda, insanlar, —hani silâh çekilerek «Kımıldama haa, öldürürüm» tehdidi vardır ya— işte öyle bir tehdit altında yaşıyorlar gibi geldi bana... Şu farkla ki, kulaklarında devamlı olarak uğuldayan tehdit «Kımıldama haa, öldürürüm» yerine «Kımıldama haa, ölürsün» tehdidi!

BU KADARI DA FAZLA ARTIK

İngiltere'de trafik ekiplerinden halk çok şikâyetçi.

Evet, içki kazaya sebep oluyor diye nefes kontrolü yapılır ama, bu kadarı da olmaz artık...

İki bardak bira'daki alkolü bile fazla bulduklarından, birahanelerle diğer içki evlerinin satışları yüzde 30 oranında düşmüş. Hattâ, içki evi sahipleri Parlâmento önünde bu sebepten protesto yürüyüşü yaptılar.

Geçenlerde bir İngiliz gazetesinde şöyle bir haber gördüm... Trafik uzmanlarının kanaatince, kadınlar vücutlarını korseyle sıktıklarından ve rahatsız edici sütyenler kullandıklarından, araba sürerlerken, fazla terliyorlar, fazla terleyince sıkılıyorlar, sıkılınca da kazaların artmasına sebep oluyorlarmış.

Sizin anlayacağınız, fazla ince eleyen İngiliz trafikçilerinin, içki miktarını tesbit için nefes koklamalarından sonra, şimdi de kadınlarda ter koklamaya başlamasından endişe ediliyor!

HAFİFLEYEN DÜNYA

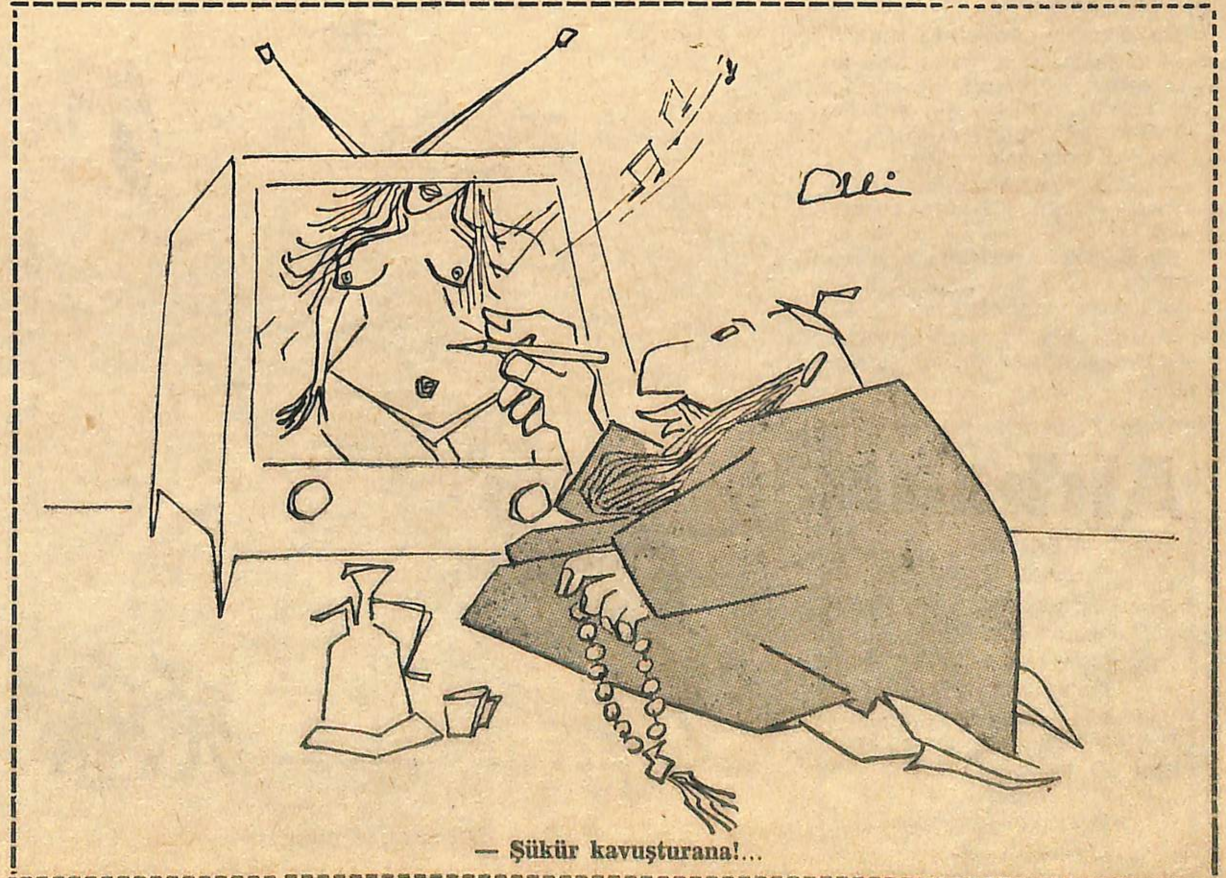
Bu yıl İngiltere'de ve Avrupa'da bavul satışlarında büyük bir düşme olmuş. Beklenmedik bu durum üzerine bavul imâl eden fabrikalar çok zarar etmişler. Bu duruma da ufacık bir etek, mini-etek sebep olmuş.

Nitekim otellerde, pansiyon evlerinde yapılan incelemelerden anlaşılmış ki, mini-etek modası dolayısiyle elbiseler son derece küçüldüğünden ve iç çamaşırlar da avuç içine sığacak gibi incecik katlanabildiğinden artık hanımlar bildiğimiz el çantası kullanıyorlarmış.

SIKI DUR!

Kıskançlık gösterip de kesme bindiğin dalı!
Başkası kapar gider korumadığın «mal» ı.
Varsa eğer babandan kalmış şirin bir yalı
Topla misafirleri serbestçe ye, iç, kudur;
— Sevgilim sen sıkı dur!
Merak eden çıkarsa hayatındaki hızı,
«— Bu teyzezadem dersin, öteki komşu kızı.
Biri meslektaş, biri kardeşimin baldızı.»
Onlara hâmi görün, hepsi bir içim sudur;
— Sevgilim sen sıkı dur!
«Sevgilim sen sıkı dur» dedikse durma geri!
Sanma ki talihinin ters dönecek tekeri.
Sen bir olgun meyvesin, onlar elma şekeri.
Beni böyle söyleten kirpiğinin oku'dur;
— Her zaman yanımda dur!

Salâhattin KUTLU

— Şükür kavuşturana!...

İthal malı yeğen

Vedat SAYGEL

BİR bağırış, bir çağırış, kulak tırmalayıcı bir takım çığlıklarla fırladık yerlerimizden!

— Mahalle mi kayıyor, ev mi çöküyor, dememize kalmadan, paldır küldür üst kattan inen komşu kızı:

— Müjde, diye bağırdı, Recep ağabey gelmiş!

«Recep ağabey» dediği, bizim Amerika'daki yeğen.

Bu sefer çoluk çocuk ayaklandık:

— Aman, deme!

— Vallahi!...

— Peki, bu gürültü ne?

— Odasında çalışıyormuş.

— Sen görüştün mü?

— Görüşemedim. Annesi, babası bile doğru dürüst görememiş henüz.

Annem:

— Bugünleri gösteren Tanrıma binlerce şükür, diye ellerini havaya açtı. Bu çocuğun ilerde büyük bir âlim olacağını söylememiş miydim size?

Söylemişti. «Adam olacak çocuk şeyinden belli olur» diye bir söz vardır hani, aynı usulle bizim yeğenin ilerde ne olacağını annem yıllar öncesinden anlamış:

— Bu çocuk ilerde büyük keşifler peşinde koşacak, demişti.

Kıskançlıkla sormuştum:

— Nasıl anladın?

— Anlamaz olur muyum ayol? demişti. Hepiniz elimde büyüdünüz. Bezlerinizi ben yıkadım. Hepiniz altınızı kirletirdiniz ama, bununki kadar değişik imalâtı, hiçbiriniz akıl edemediydiniz.

Annemin tahminlerinde pek yanılmadığını bildiğimden, karşı koymamıştım. Zira kadıncağız vaktiyle hangimiz için bir tahminde bulunduysa, yüzünü kara çıkarmamıştık. Küçük dayım için:

— İyi bir iş adamı olur, demişti, oldu. İş güç yapmadığı halde, yedi yılda iki apartman kurdu.

Teyzemin oğlu için:

— Hesap uzmanı olur, demişti, oğlan birinci sınıf matematikçi oldu. Ayda eline geçen beşyüz lirayla kirasını veriyor, bir önceki aydan kalan borçlarını ödüyor, kalan parasını da otuz gün idare etmek için kuruşlara bölüyor, santimlere bölüyor, gündüz işinde, gece evinde hesap yapa yapa ömür tüketiyor! Ama en güç problemlerin cevabını da, hiç düşünmeden veriyor.

Geçenlerde sınamak için sordum:

— Bakkala gittin. Yarım kilo beyaz peynir, iki ekmek, bir kilo toz şeker aldın, cebinde yüz yirmibeş kuruşun var. Geriye ne kalır?

Hemen karşılığını verdi:

— Cebimdeki gittikten başka, bakkala da sekizyüz elli kuruş borcum kalır!

Biz alelacele toparlanırken, annem sordu:

— Nereye gidiyorsunuz?

— Gidip anasına babasına «Gözünüz aydın», oğlana da, «Hoşgeldin» diyelim.

— Sırası mı ayol? Hazır işe başlamışken bırakın çalışsın çocuk. Bir boş zamanında gider konuşursunuz.

— Olsun, dedik, kendisiyle konuşmasak bile, anasını babasını tebrik ederiz.

Ona da razı olmadı ama, teyzemin küçük kızı gelip de:

— Recep ağabey bir lokomotif yapıyor, bir lokomotif yapıyor, görmeyin vallahi! deyince, feleğimizi şaşırdık.

Annem:

— Ayol ahşap bir evin üçüncü katında lokomotif yapılır mıymış hiç? diye ayaklanıverdi.

Eşim de anneme katıldı:

— Gördün mü başımıza gelenleri?.. Evi çökertecek!

Bizim aile böyledir işte. Hem çalışsın çabalasın bir baltaya sap olsun derler, hem de insanın çalışmasını engellerler.

— Yahu durun, lokomotif dediğiniz bir gecede yapılmaz. Her halde küçük bir parçasını yapıyordur çocuk.

Teyze kızı:

— Neden yapılmazmış? dedi. Bir gecede bin tane bile yapılır.

— Oyuncak lokomotif mi yapıyor bu?

— Yoo... Bayağı bildiğimiz lokomotifi yapıyor!

Beni de bir telâş aldı. İster misin sahiden lokomotifi yapıp bitirsin de, merdivenlerden indirip, kapıdan dışarı çıkaramasın!

Annem sordu:

— Kızım, sen Recep ağabeyini gördün mü?

— Anahtar deliğinden gördüm.

— Yalnız mıydı?

— Bütün arkadaşlarını toplamış, kapıyı da kilitlemiş içerden. Bir saçlar var Recep ağabeyimde, nah buralara kadar.

Omuzlarını işaret ediyordu.

— Sakalı ile bıyığını görmeseydim, lokomotifi teyzem yapıyor sanacaktım.

Eh, ilim adamları, yaratıcı kabiliyeti olanların çoğu derbederdir. Giyime kuşama, süse pek önem vermezler.

Eşim, annemin sözünü kesti:

— Lokomotif yapmak için öte berileri var mı bari?

— Ohoo, dedi kız, her şeyleri tamam.

Bizim büyük kız pek sever Recep ağabeyini.

— N'olur babacığım, diye boynuma sarıldı, bir de ben anahtar deliğinden görüp geleyim Recep ağabeyimi.

— Haydi kardeşini de al, gidin, dedim. Ama fazla kalmayın.

Teyze kızını da alıp çıktılar. Onların ardından biz de döküldük sokağa! Hepimizde bir gurur, bir şişinme ki, görmeyin. Bir makine âliminin dayısı, yengesi, anne annesi olmak kolay mı? Aşağı yukarı herkesin bir yeğeni vardır ama, âlim değildir.

Köşeyi dönerken, komşulardan biri:

— Gözünüz aydın, dedi, Amerika'daki yeğeniniz gelmiş.

Koltuklarımı kabarta kabarta sırıttım:

— Yaa, öyleymiş. Az emek vermedik kerataya...

— Onlardan gelen bu sesler ne acaba? Annesi, babası gelişini mi kutluyorlar?

Annem atıldı:

— Yok komşu, kutlama değil. Çocuk gelmiş de, daha üzerinden yol yorgunluğunu atmadan işe bile başlamış.

— Yaa...

Annemden önce, eşim davrandı:

— Öyleymiş ya... Lokomotif yapıyormuş!

— Üst katta mı?

— Evet.

— Allah Allah... Durun ben de gelip bir bakayım.

Mantosunu omuzladığı gibi düştü peşimize... Karşı sokaktaki bakkal kesti yolumuzu:

— Eh, gözünüz aydın teyze, dedi anneme. Senin torun dönmüş.

— Sağol komşu, dedi annem.

— Nasıl, bir şeyler öğrenebilmiş mi bari?

Peşimize takılan komşu kadın cevap verdi:

— Öğrenmek de lâf mı ayol? Öğrenmiş de, Amerika'ya dönmeden önce, Devlet Demir Yolarına hediye etmek için son model bir lokomotif yapmaya başlamış.

— Sahi mi?

— Sahi tabii... Sesleri duymuyor musun?

— Bu sesler lokomotif sesi mi?

— Elbette ya...

— Peki nasıl çıkaracaklar dışarı?

— Onu da devlet düşünsün artık.

Adam dükkânın kepengini çektiği gibi, katıldı aramıza...

Evin bulunduğu sokağa girerken, bizim küçük:

— Ben de çağırmaya geliyordum, diye atıldı boynuma. Recep ağabeyim sizi bekliyor.

— Yalnız mı odasında?

— Duyan gelmiş, adım atacak yer yok odada.

— Lokomotifi bitirmiş mi?

— Çoktaaan... Şimdi arkadaşlarıyla Bassanova yapıyorlar.

Eşim:

— O senin söylediğin danstır a. yol, dedi. Nasıl yapıyorlar bakayım?

Tarif etti:

— Tamam, dedi eşim. Lokomotif dansıyla başladılar eğlenmeye, bassanova ile bitiriyorlar demek.

Bizim makine tahsiline giden yeğenle uzun uzun görüştük. Hippi dedikleri, Bitnik dedikleri haltetmiş yanında.

— Amerika'yı görme dayı, diyor, başka bir şey demiyor oğlan.

— Peki, meslek bilgini artırdın mı bari?

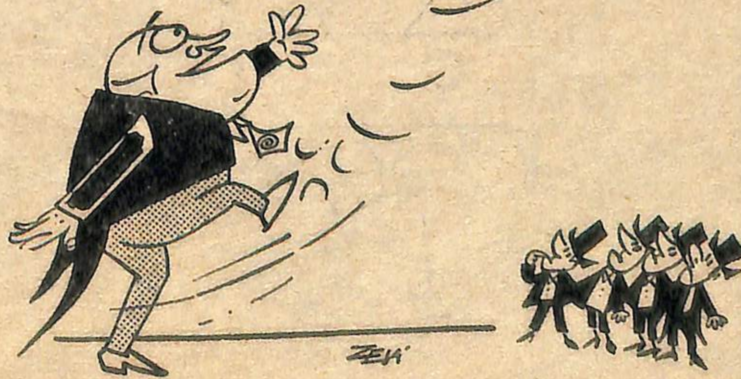
— Ohoo, sorma, diyor. Hemen diziyor plâkları başlıyor gösteriye. Bak, lokomotif böyle yapılır. Bu, bassanova. Bu, sirtaki. Şimdi şeyk yapıyorum.

Babası:

— Verdiğim emekler haram olsun it! diye bağırdıkça, bizim makine tahsiline giden yeğen, babasının emeklerinin boşa gitmediğini göstermek için gelene gidene lokomotif yapıyor!

Vedat SAYGEL

Milli Bakiye kalktı. — Gazeteler —

Süleyman'ın mühürü!

Hay eline sağlık!

Düzce cinayetinin sanığı olarak tutuklanan Asım Köse, «Cinayeti zevk için işledik» demiş.

Zaten ne geliyorsa, eğlence yerlerinin azlığından geliyor başımıza. Aslında hiç birimizin kötü bir niyeti yok. Tabancayı bıçağı zevk için taşıyoruz, mermiyi zevk için alıyoruz, canımız sıkılmaya başladı mı, «Gönüller şen olsun» deyip, zevk için karşımızdakilerin canlarına kıyıyoruz!

Akbaba

SAHİBİ: Ergin Ortaç

Yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

İLÂN FİATI: Kapak içi, santimi 25 lira, iç sayfalar 40 liradır.

Fiatı: 100 kuruştur.

EĞLENCELİK-EĞLENCELİK

SUAVİ SÜALP

İçki - İçen - İçenler Sızanlar ve Alkol Üzerine

ALKOLÜN FAYDA VE ZARARLARI

Alkol kandaki şekeri yakarak vücutta ısınma yapar ve insanın daha ateşli ve istekli olmasını sağlarken bir taraftan da hâdise çıkarmasına, onu bunu vurmasına yardım eder. Çok alkol alana sarhoş derler. Sarhoş tiplerine her akşam meyhane önlerinde, caddelerde rastlanır. Sarhoşluk geçici olduğundan bu arada yapılacak anormal hareketler daha çok zabıtayı ilgilendirir. Her bünyenin günde beş kilo kadar alkole ihtiyacı vardır ve bunun için Tekel İdaresi kurulmuştur. Sarhoşlar daima Tekelle iş gördükleri gibi arada bir özel şirketlerle de iş yaparlar.

Alkolün zararları da vardır. Birçok cinayet ve aile facialarına alkol sebep olmaktadır derler ama daha çok bunlara alkolü içenler sebep olur. Burada şunu da belirtmek yerinde olur ki, her içen sarhoş değildir. Sarhoşu ayıktan ayırmak için ağzını koklamak yeter. Hoh de bakalım!...

YEŞİLAY NEDİR?

Yeşilay yeşil renkte bir aydır. Burada kimseve belli etmeden içki içenlerle alkol yerine, ayran, süt, limonata içenler bulunur. Yeşilay'cılar sarhoşlara düşman olup onları buldukları yerde döverler. Bunun için ellerinde yazılı emirleri vardır. En gaddar bir Yeşilay'cı bile bazan kendini tutamayıp içer. Fakat onun içmesi gayelerine en ufak bir şekilte tesir etmemelidir.

ALKOLÜN TARİHİ

Alkol ve ispirto denen madde ilk olarak Sümerliler zamanında Alkol adında bir köle tarafından Dicle nehrinin döküldüğü yerde bulunmuş, alkol akan sudan bir yudum çekince dut gibi olmuştur. Alkol bu keyif veren suyun üzüm suyu olduğunu bilmeden iki testi doldurup o zamanın Sümer Kralı Hamhum Şaralop'a götürmüş ve şu konuşmayı yapmıştır:

«— Subuta nota mota, pop tut mapa zapa zap suyu, içince adamın çok bozuluyor huyu.»

Hamhum Şaralop Alkol'ün verdiği testiyi bir nefeste dikmiş ve içer içmez feleğini şaşırmıştır. Alkol'ün derhal başveziri olmasını emreden Hamhum Şaralop gidip derhal iki testi daha getirmesini emretmiş, fakat Alkol nehrin kenarına gelince üzüm suyunun bittiğini bilmeden destiye âdi su doldurmuş, Kral içip de kafayı bulamayınca Alkol'ün başını vurdurmuştur.

Neticede ispirto zamanla icat edilince Alkol'ün hâtırasına hürmeten bu suyun öbür adını Alkol koymuşlardır. Fakat bunu kimin koyduğu meçhuldür. Polis halen bu adamı aramaktadır.

İşte zamanımıza kadar gelip çeşitli içkiler yapılan alkol böyle bulunmuştur. Sakın bunun aksini iddia edenlere inanmayınız. Başka ricamız yoktur.

KİMLER NE İÇER?

Mutlaka herkes ayrı içki içer. Bunları sınıflara ayırırsak görürüz ki:

MEMURLAR:

Daha çok Marmara şarabı içmekten hoşlanırlar. Tekelin dar gelirliler için yaptığı bu şarap kafadan vurur. Marmara şarabını içen insan bir zaman sonra ağlamaya başlar. Bu ağlama sırasında hayatını anlatmak da âdet haline gelmiştir. Fakat bütün memurların hayatı bir iki santim farkla birbirinin aynı olduğundan mevzu pek monotondur.

DAHA YÜKSEK MEMURLAR - ESNAF:

Yeni Rakı bunların ideal içkisidir. Sürümü çok olan Yeni Rakı ismi üstünde olduğu gibi fabrikadan çıkar çıkmaz kadehlere doldurulur. İçinde yüzde seksen anason, yüzde on alkol, yüzde yüz şehir suyu vardır. Yeni Rakı içen bir insan önce keyiflenir, sonra midesinden ağzına doğru yedikleri gelmeye başlar ve sonra arka arkaya üç kere öter. Bu ötme sabaha karşı olursa buna bütün horozlar buzulur. Yeni Rakının eskisini aramak lâubaliliktir. Çünkü yoktur.

HAFİF KODAMANLAR - TÜCCARLAR:

Üstündeki resimden de anlaşılacağı gibi kulüp, anasonu daha çok panasonu daha az ve kalantorca kimselerin içkisidir. Ambalâjı daha şıktır ama bu da mideye atom düşmüş gibi yapar insanı. Klüp rakısının yeni burgulu kapağı çok sükselidir. Boğazdaki restoranlarda bunu açmak insana itibar verir. Kulüp içerken siyah yahut lâcivert elbise giymek, kırkın üstünde olmak daha tercih edilecek bir husustur. Siyasi parti toplantılarında daha çok sarfedilen Kulüp memlekette Kulüpçülüğün ilerlemesinde büyük rol oynamıştır.

HOVARDALAR VE HAFİF SOLA MEYİL VERENLER:

Kız tavlamak ve onun birasının içine bir şey koyarak uyutanlar için ideal içki votkadır. Votkayı sağcılar pek sevmezler. Fakat solcular bayılırlar. Votka bizde tuvalet ispirtosunun içine biraz limon konmuş şekli olduğundan bilhassa tuvaletlerde daha çok muteberdir. Bir kadehi adamın feleğini şaşırtır. İki kadehte insan büyük adam olduğunu iddia eder. Bir şişede âdem oğlunun yapamıyacağı şey yoktur. Votka ağız kokutmadığı için kaçamak olarak çok tatlı içilir. Votka bilhassa genç kızlar için tehlikelidir. Dikkat etmeleri rica olunur. Bilhassa partilerde.

İDRAR ZORU OLANLAR:

Böbreklerinden şikâyeti olanlar için içilecek tek içki biradır. Bira tuvaleti olmayan yerde katiyen içilmez. Vücuda girdikten sonra hemen olduğu gibi çıkan tek içki olan bira feshane, pardon mesane yollarını temizler. Bira aynı zamanda teşarşür bakımından çok şayanı tavsiyedir.

ÇOK LÜKS TİPLER - KORDİPLOMATİK - MEBUSLAR VE YÜKSEK ZEVAT:

Tabii ki bu kimselerin içeceği tek içki viskidir. Viski her bakkalda satıldığı halde halk tarafından tanınmaz. Erbabı bilir. Viski son onbeş senede yüksek tabaka, hot sosyetede çok tutulmuştur. Viski içmeyen bir politikacı politikacı değildir. Büyüklerimiz ne kadar viski içerlerse zihinleri o kadar açılır. Viski içen birinin aylık gelirinin elli bin lira olması şarttır. Bunun aşağısında geliri olup viski içmeye kalkanlar kanunen suçlu sayılırlar. Memleketimizin tek içkisi rakıya çok kuvvetli rakip olan viski ecnebiler tarafından yurdumuza sokulup ilim ve irfanımızın artmasına da yardımcı olmalıdır. Bugün her medeni insanın bir kere bile olsa viski içmesi lâzımdır. Yakında bu hususta bir kanun çıkması beklenmektedir.

TARİHTE MEŞHUR ALKOLİKLER

Alkolün bulunduğu maddeye müptelâ olanlara alkolik derler. Bir de melânkolikler vardır. Fakat onlar bizi alâkadar etmez.

RAMSES — Muz suyunu içip neşesini bulur, sonra önüne gelene bozulurdu. Ramses son senelerinde boyalı ispirtoya vurmuş ve Nil nehrini bir emriyle beş sene ispirto olarak akıtmıştı. Öldüğü zaman üstünde bir büyük şişe Yeni Rakı bulunmuştur.

VASKA DÖ GAMA — Portekizli seyyah Vaska Dö Gama seyahate çıkarken gemiye yüz sandık Tekel birası, elli sandık İçgör şarabı atar sonra çekip çekip kaptan köşkünde yatardı. Vaska Dö Gama da öldüğünde son sözleri şunlar olmuştur:

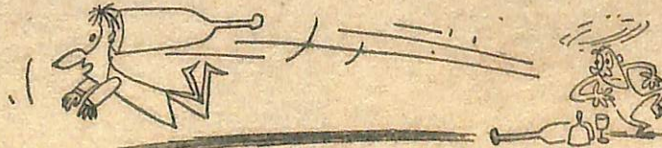
«— Bir tek daha ver, sorma gelen kim bu gece!»

SEZAR — Sezar daha çok Bahçeli'de içerdi. Alkol yüzünden iki kere Anibale mağlûp olmuş, bir keresinde adamakıllı içtikten sonra savaşa çıkmış, kafası kıyak olduğu için yanlışlıkla Kleopatra'nın çadırına dalmış... Ve haneye tecavüzden iki ay yatmıştır. Sezar'ın ayrıca viski içtiği de rivayet edilir ama o zaman viski yoktu.

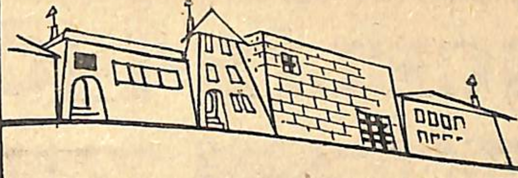
DELİ PETRO — Rus Çarı Petro o kadar alkolikti ki, her meyhanede hâdise çıkarır, bazan rehin olarak parası çıkışmayıp Katarina'yı orada bırakırdı. Petro ayrıca alkol bulamayınca kolonya içer, sonra baloya gidip herkesten daha güzel kokardı. Petro'nun da öldüğü zaman yatak odasındaki komidinin gözünde beş sandık votka bulunmuş ve müsadere edilmiştir.

NAPOLYON — İşte matizlerden biri de bu zattı. Bilhassa âni karar verdiği zamanlar şarabı çeker ve gece yarısı orduları sefere çıkmaya zorlardı. Bir kere tek başına Almanya'ya saldırmış ve Alman ordularını görünce tüymek zorunda kalmıştır. Napolyon içerken herkese içirir içmeyen olursa «Ya içelim, ya da içmeyeceksek gidelim arkadaşlar!» derdi.

Napolyon'un alkolik olduğunu bize ilk defa Jozefin söylemiştir. O kadın da şimdi öldü ya... Hayat işte.

SIPA

MUZAFFER İZGÜ

— 10 —

Hey benim ilk tanıdığım kadın!... İlk kez benim, kadını tattığım kadın, Sabahat ablam benim, nerelerdesin acaba şimdi? Biliyor muydun ne kadar tatlı bir kadın olduğunu? Ve yine biliyor muydun, o anda senden hoşlandığım kadar hiçbir kadından hoşlanmadığımı... Belki o sosyete karısı, belki o biraz sana yakındı... Söylemedim ben sana, senden ne kadar hoşlandığımı söyleyemedim. Utandım... Ah, keşki söyleseymişim... Bilmen gerekti bunu Sabahat ablacığım!...

Sabahleyin benden önce uyanmıştı. Alnımın üzerinde dudaklarını hissederek uyandım. Gülüyordu... Bugüne dek, hiç böyle taptatlı görmemiştim onu... Eline çantasını almış, liseli kızlara benzettim. Ufak tefek, çıtı pıtı...

— Sabahat abla?

— Bana abla deme artık.

— Ne diyeyim?

— Şey de...

Bulup çıkaramadı ne diyeceğimi.

— Evet? diye sordu.

— Canım hiç kalkmak istemiyor.

— Yuva?...

— Nefret ediyorum oradan...

— Ama, müdür kızar.

— Kızamaz... Çünkü, bir daha oraya gitmiyeceğim ben.

— Ya ben n'olacağım?

— Sen git...

— Anlamıyor musun?

Kafam hakikaten kalındır biraz:

— Anlamadım vallahi Sabahat abla, dedim.

— N'olursun abla deme!

— Sabahat diyeyim mi?

— Abladan iyidir her halde. Sen yuvaya gitmezsen ben nasıl görürüm sonra seni?

— Beni her zaman görmek mi istiyorsun?

— Tabii isterim, çok hoşlandım senden.

— Öyleyse burada kalayım.

— Annem?

Ah, kal deseydi ne hoş olurdu.. Yatardım akşamlara dek...

— Hem biliyorsun, ben sadece haftada bir gece izinliyim.

— Olsun, ben beklerim.

— Ne yiyeceksin?

Şu insanların mideleri yok mu, en çekilmez dertler onun yüzünden gelir başlarına...

— Ben acıkmam Sabahat abla.

Gülerek:

— Akşamki gibi değil mi? dedi.

Ve kucağıma oturdu:

— Bana bak Sefa...

— Hayır, Sıpa...

— Evet, Sıpa, böyle yakışıklı bir çocuk aç kalırsa çok çirkin olur...

— Sahiden yakışıklı mıyım ben?

— Artistlere benziyorsun.

— Onun için aldın beni yatağına desene?

— Hayır... Şimdi sana bir şey söylesem ayıplamazsın beni değil mi?

— Ne demek ayıplamak? Ayıbın büyüğünü gece yaptık.

— Seni göğsümde tuttuğum zamanlar bile bu arzuyu duyardım. Ama o zamanlar ufaktın sen.

— Desene hoşafa borçluyum bunları?

Hayretle:

— Ne hoşafı? diye sordu.

— Yuvanın hoşafı beni böyle arslan yaptı... Bacaklarımda, kollarımda seni sıkan bir kuvvet varsa, bunu o hoşafa borçluyum.

— Çok şakacısın.

— Sabahat abla be!...

— Ab-la de-me!

— Pekiyi Sabahat, sevgilim Sabahat, canım gülüm Sabahat... Bugün burada kalayım. Bugün, öyle bir gün ki benim için, unutulmayacak bir gün... Tarihime altın sayfayla yazılacak bir gün...

— Sahi mi?

— Tabii sahi... Senin için öyle olmasa bile, benim için inan ki öyle.

— Benim için neden olmasın?

— Müdür... Ben seyrettim sizi anahtar deliğinden... Dün gece ben sana ne yaptıysam, müdür de aynısını yaptı. Yalan mı?

Kızarak:

— Sus, dedi.

— Susarım... Başka zaman yine yaptınız mı?

— Sus!...

— N'olur Sabahat, razı olma be!... Acıyorum vallahi sana. Şuna bak, ufacık tefeciksin, ya o adam, ayının biri...

— Sen tatlı lâf bilmez misin Sıpa?

— Elbette...

— Öyleyse es geç mâziyi...

— Geçeyim... Nasıl, razı mısın, kalayım mı burada?

— Senin için ne diyeyim müdüre?

— Demek razı oldun?... Ah benim tatlı, bal, kaymak Sabahat ablacığım.

Hazla gülüyordu... Yanağının her tarafını defalarca öptüm.

— Söyle, ne diyeyim müdüre?

— Hiçbir şey deme... Çünkü bir daha gitmiyeceğim oraya... Ortası delik pijamamla, bir de delik lâstik pabucum var, onları müdür beye miras bırakıyorum... Belki lâstik pabuç işine yaramaz ama, ortası delik pijama işine yarayabilir...

Sabahat ablam, bir ana gibi okşadı beni:

— Oradan ayrılmamalısın Sıpa!... dedi.

— Hıh, niye ayrılmayacak mışım? Zaten orada hepimize böyle denir... «Buradan ayrılırsan sokakta acından ölürsün». Tam onsekiz yıl, evet onsekiz yıl... Aşağılık duygusu... Başka bir şey aşılamadı burası bize, aşağılık duygusu, evet aşağılık duygusu... Gitmiyeceğim Sabahat abla... Hele bu geceden sonra, asla gitmem artık oraya...

— Amma önem verdin bu geceye ha!

— Tabii veririm, erkek oldum ben anladın mı, erkek...

Sabahat abla:

— Erkeğim benim, dedi ve üzerime abandı. Yatağa yıkıldık...

....

— Müdürden akşam için izin alıp geleceğim.

— Benim için zahmet etme Sabahat abla!

— Budala!

— Hıh, yavaş yavaş sen de benim budala olduğuma inanmağa başladın.

— Severim ben budalaları... Sana akşam gelirken yiyecek de getiririm.

— Hoşaf getiremez misin?

— Pis hoşafçı seni!...

— Alışkanlık ablacım, alışkanlık..

Dudaklarımız yine birbirine yapıştı...

Sabahat abla çekti gitti. Bir uyumuşum, gözlerimi açtığım zaman pencerede hafif bir kızıllık var:

— Ya akşam oluyor, ya da pencerelerin camları kırmızı...

Kalktım... Pencerenin perdeleri kırmızı... Esaslı miskinlerdenmişim de haberim yokmuş... Acaba saat kaç? Yorgun muyum? Eh, evet, biraz... Ama Sabahat ablam da çok yoruldu. Zavallı, o yorgunlukla nasıl gitti işine? Yolda bir yere çöküp kalmasın! Kadınlar daha sağlam oluyorlar vallahi erkeklerden.

Amma da kadın profesörü kesildim ha!... Ulan oğlum, daha dün bir, bugün... Bugün, ya bu akşam gelmezse Sabahat abla?

«Bayağı özlemişsin sen onu. Üstelik pencereden onun yolunu gözlüyorsun.»

Pencerenin yanından çekildim. Olur ki, delik göz komşunun biri görüverir... Sonra ne olur Sabahat ablacımın hali? Ablacım, canım ablacım benim! Tatlı, yumuşak, uysal ablacım...

Hain müdür, belki de çakmıştır dalgayı... Ne hinoğlu hin o!

— Bu oğlan dün kiminle gitti?

— Sabahat'la gitti.

— Gece gelecek miydi?

— Gelecekti.

— Niye gelmedi?

— Sabahat'ın yanında kaldı.

— Bugün Sabahat yine niçin izin istiyor?

— Onun yanına gitmek için.

«Olmaz Sabahat hanım gidemezsin!»

Gidemez... Hemi pedagojik, hemi de psikolojik kurallara aykırı... Bir yuvanın hemşiresi, bir yuvalıyı ayartamaz... Ne der sonra Jan Jak Ruso, ne der Pestelotzi, ne der Kerşenştağner? Ne der bu büyük adamlar, bu ulu terbiyeciler? Zavallıların kemikleri sızlar mezarlarında...

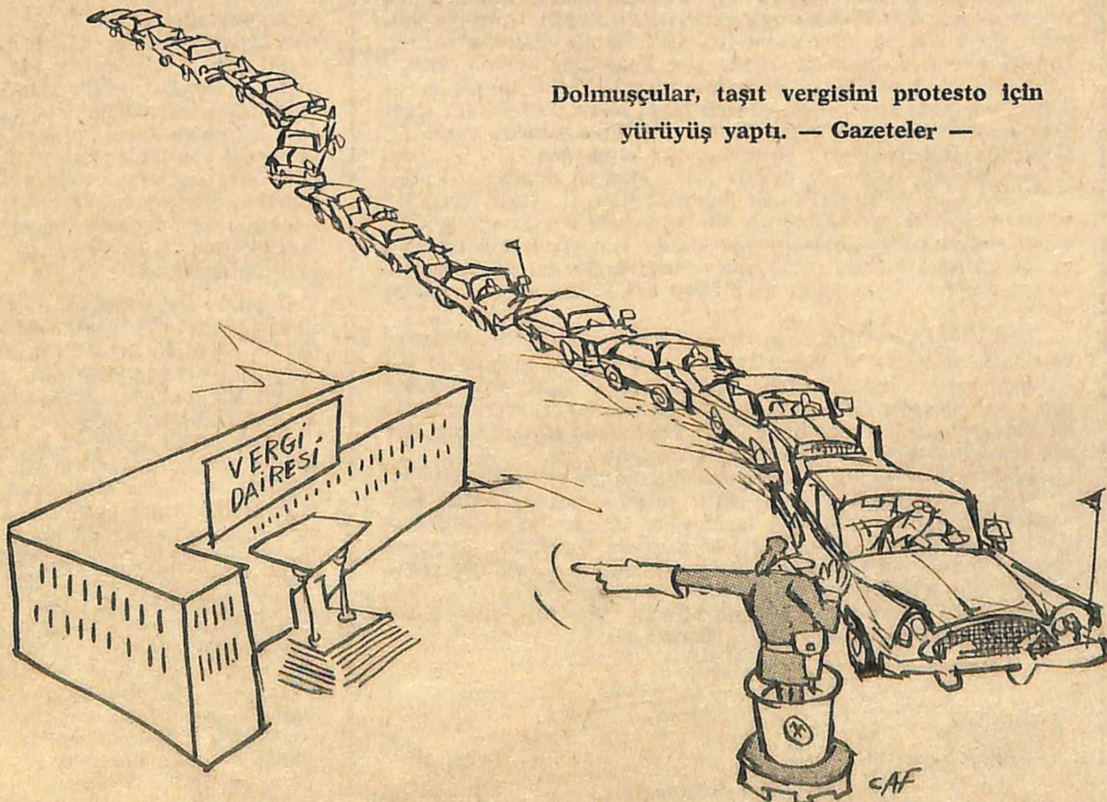
— Vay bizim eserlerimiz, vay bizim kitaplarımız! demezler mi?

«Olmaz Sabahat hanım, gidemezsiniz!...»

Ulan, kurşuna dizmeli be seni! Hem de gözünü bağlamadan. Üstelik seni kurşunlamadan önce, dünyanın en güzel kızlarını çırılçıplak senin önünden resmi geçit yaptırmalı... Dahası da var, idam mangasını bu çıplak kızlardan kurmalı... Allah korusun, ölün bile saldırır idam mangasına!...

Kapının anahtarı döndü. Sevincimden yatağa atmışım kendimi. Sabahat ablam geldi... Yorganı başıma dek çektim. Uyku taklidi yapıyorum. Şimdi o da soyunacak, çırılçıplak girecek yatağın içine, sevişeceğiz. Ne getirdiği ekmeği isterim, ne böreği, ne çöreği, ben Sabahat ablamı isterim, Sabahat ablamı...

(Devamı var)

MECBURİ İSTİKAMET!

ÇAMAŞIR kaçak.çıları
4
YAZAN-ÇİZEN Suavi Sualp

ÇALINAN KOMBİNEZONU OKSİJEN BOGART'IN YÜRÜTMÜŞ OLDUĞUNU VE DE MALI LOLA İSMİNDE BİR YAVRUYA ZULA ETMESİ İÇİN VERDİĞİNİ BİLMEYEN KALMADI
LOLA NUMARASI İÇİN HAZIRLANIRKEN..

BOGART'TA TANCA'DAN ALDIĞI BOL ŞİFRELİ TALİMATA GÖRE HAREKETE GEÇİYORDU..YAA.. FAKAT!
SERT BİR KAPI SESİ.. ŞÜPHELİ ŞAHIS KAMARASINDAN ÇIKTI. SIKI DUR HÜSNÜ.
ÇOK SIKI DURUYORUM ŞEF. NEFESİMİ BİLE İDARE EDİYORUM.

YETMİŞİKİNCİ HİSSİM EĞER BENİ ALDATMIYORSA, İKİ KİŞİ TARAFINDAN ÇOK HAİN BİR TARZDA TAKİP EDİLİYORUM

İŞTE BU İKİ HERİF. GELİN BAKALIM. BOGART BU GİBİ ALEGORİK NUMARALARI YUTMAZ.

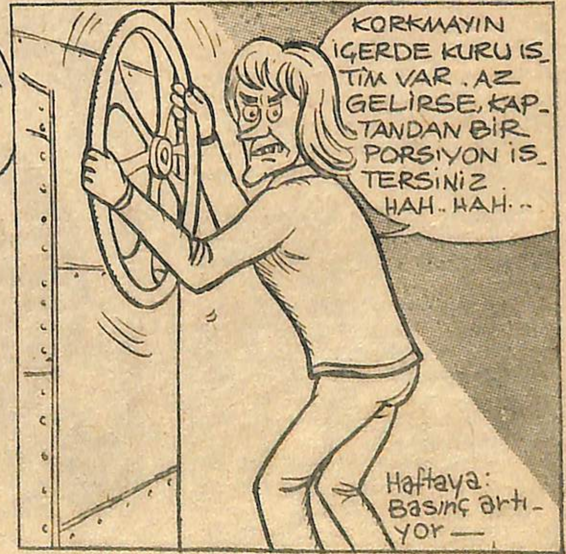

KIMILDARSANIZ, İKİNİZİN DE GÖLGESİNİ DUVARA ÇAKARIM!.

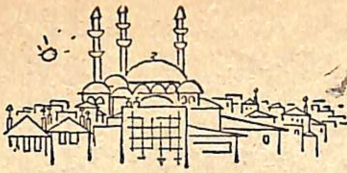

ELLER YUKARI! DİRSEK TEMASINI BOZMAYIN. NE MANAYA İSTİNADEN PEŞİMDESİNİZ? POURQOI?
VALLA BİLLA ŞÖYLE GÜVERTEDE DOLAŞALIM DEDİK.
HA..HAVA GÜZEL DE. SONRA POYRAZI DA SEVERİZ

İNİN AŞAĞI.. MEVZUMUZA MAKİNE DAİRESİNDE DEVAM EDELİM
UFAK UFAK İNİN DE AYAĞINIZ KAYMASIN.
GÜVERTE DAHA FERAHTI
BİZE YOKSA MAKİNELERİ Mİ GÖSTERECEKSİN.

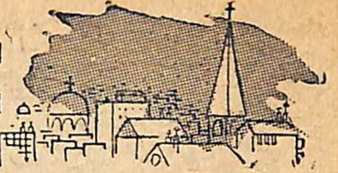

EVVET CANIM, ŞU İSTİM MAKİNESİNDE İKİNİZİ DE KURU SİSTEMLE TEMİZLİYECEĞİM.

KIYMA BİZE MİSTER BOGART VALLA BIZ SENİ LOMBOZDAN GÖZETLEMEDİK
SONRA İSTİM İKİMİZİN DE BÖBREKLERİNE DOKUNUR. BİZZAT

KORKMAYIN İÇERDE KURU İSTİM VAR. AZ GELİRSE, KAPTANDAN BİR PORSİYON İSTERSİNİZ HAH..HAH..
Haftaya: Basınç artıyor —

Sımsıcak-bumbuz

YALÇIN KAYA

KALEMİNİ DİŞLEMİŞLER!..

SEVGİLİ kardeşim Rıfkı,
Sana şu satırları yazarken e-limin titrememesine imkân bulunmadığı aşikârdır. Tepemde sanki seksen kazan kaynıyor. Yazım biraz çirkin oldu, kusura bakma. Gelecek sefer daha çirkin yazarım.

Kör şeytan, bula bula, beni bulur hep. Nasıl bozuğum, bilemezsin. Herif, yekten «Karın çok güzelmiş!..» dedi yahu!... Dürzüyü o anda nasıl gebertmedim, şaşıyorum.

Fabrikanın tuvaletindeydim. O dürzü de oradaydı. Saçlarımı taramak için tarağı aradım. Tarak, cüzdanın içine girmiş. Cüzdanı çıkardığım sırada, aksilik bu ya, Necmiye'nin resmi yere düştü. Seninki hemen eğilip resmi aldı:

— Kim bu?... dedi yılışıp.

Hizaya gelsin diye çatındım:

— Karım!

— Yalan söylüyorsun.

— Hayır!

Köpek herif o zaman ne dese beğenirsin:

— Çok güzelmiş karın! dedi.

«Bu bir! Bu iki! Bu üç! Bu dört! Bu beş!» deyip bıçağı dürtü dürtüver... Dürtmedim... Dürtmedim ama, hırstan da zangır zangır titremeğe başladım:

— Sen bana bakıyor musun, ben senin ananı bilmem ne yaparım!... diye bağırdım. Senin anan da güzel.

Anası dul. Kadının kocası olsa, katiyen küfretmem. Ben medeni adamım; küfredilecek durumu bilirim.

İsveçli delikanlı kızdı ama, belli etmedi. Bunlarda sığır hortumu gibi sinir var. Kızdıklarını hiç çaktırmıyorlar. Sâkin sâkin:

— Sahi beğendin mi annemi? dedi.

Dalına basmak için:

— Beğenmesem yatmak ister miyim? diye cevap verdim.

Annesi evvelce bizim fabrikada çalışıyordu. Şimdi başka fabrikada... Kırk üç, kırk dört yaşlarında, balık etinde bir kadın. Ne güzel, ne de çirkin. Keyifliysen beğenirsin, keyifsizsen «Öff be, ne gudubet kadın!» dersin.

Annesi için söylediklerim, Bengt'in bir kulağından girip öbür kulağından çıkmıştı. Heriften, mezhep değil, Selimiye kışlası...

— Senin bir de kızkardeşin olacak galiba? dedim.

— Var... On yedisinde.

Mayolu bir kız resmi çıkardı ve benim ağız açmama kalmadan konuştu:

— Nasıl, yenir mi?

Adamın böylesini fitille bakalım fitilliyebilir misin?... Ailesi hakkında diyeceklerimin beş mislini kendi diyor... Gayesi, kızdığımı belli etmemek. Velhasıl, neşesiz bir durum. Bilirsin, bizde öfkelendirmeden insanı vurmazlar. Çünkü tadı çıkmaz. Kızdırıp balon gibi şişireceksin ki, bıçağı salladığın zaman gümlesin.

Bengt'in patlamaya niyeti yoktu. Başka yolu denedim. Kamayı çıkararak:

— Nasıl, sen de bu bıçakla yatar mısın? diye sordum.

Kılını kıpırdatmadan bıçağa bir göz attı:

— Bende daha büyüğü var. Ama yanımda değil. Görmek ister misin?

Haa, şimdi anlaşıldı: Bıçağı yanında olmadığından kaçak güreşiyormuş.

— Tamam! dedim. Ne zaman, nerede buluşuyoruz.

— Nerede olacak, bizde buluşuruz, dedi. Bizim evde... Zamanı da sen tâyin et.

Bak kurnaza, beni tongaya bastıracak!... Enayi miyim evlerine gideyim?... Orostopolluk parayla değil. Kapının arkasına saklanıp baltayı kafama indirdi mi, her gün sakal kazımaktan kurtuldum demektir... Ne o, «Haneme tecavüz etti; öldürdüm. Ben onu öldürmeseydim, o beni öldürecekti. Bıçağını görüyorsunuz.»

O zaman polis de, adliye de ondan yana olur. Ahmet ise, gitti gider.

— Yok arkadaş, dedim, şöyle açık bir yerde buluşalım. Meselâ Halk Parkında...

İlkin istemedi. Dışarıları soğukmuş. Ulan, bunlar sözde kuzeyli olacak. Bizden fazla korkuyorlar soğuktan. Termometrenin cıvası biraz cilve yaptı mı, heriflerin pislikleri donmaya başlıyor.

Bengt kıvırdı mıvırdı, derken parkta buluşmayı kabul etti. Günleştik, saatleştik, tamam!...

Rıfkı yahu, kendi telâşıma düşmüşüm; senin hatırını soramadım. Nasılsın, iyi misin?... Teyze nasıl?.. Onun istediği kahveyi gelirken getireceğim... Ne oldu, sen Merinos için bir torpil uydurabildin mi?... Keşke yollar açıkken seni buraya aldırsaydım. Geleni şimdi huduttan çeviriyorlar. Zaten çevirmeseler bile otur oturduğun yerde. Elin memleketi insanın kendi memleketine benzer mi?... Huyu huyuna, suyu suyuna uymuyor. İki yıldır, şöyle ağız tadıyla bir kavga edemedim. İzinde memlekete gelince, ahdım var, her gün çıngar çıkaracağım. Özledim yahu.

Gelelim öteki meseleye... Parka gittim. Senin İsveçli görünürlerde yok. Sigara yaktım. Bir yandan sigara tüttürürken, öbür yandan da brovningi yokluyorum. Gafil avlanmayayım diye tabancayı da yanıma almışım. Pazarlıkta bıçak var ama, ne olur ne olmaz. Bakarsın, herif sıkıyı görünce, birden mermi kusturmaya başlar...

Tur atıyordum. Seninki karşıdan gözüktü. Aaa, anası da peşinde!... O saat keyfim kaçtı. Onlar iki kişi, ben bir kişi... Diyeceksin ki «Kadını da adam yerine mi koyuyorsun?..» Öyle deme. Bunların kadınları erkeklerinden daha erkek. Yâni adamakıllı bayraklılar. Bir Japon güreşi yapıyorlar, bir silâh kullanıyorlar ki, aklın durur.

Derhal çekmişim bıçağı... Öbür elim de ceketin yan cebinde. Brovningde... Filmler gibi, anlıyor musun?

Ulan Rıfkı, ben böyle yaptım ya, seninkiler bir gülme tuttursun...

On adım kala, kadın, bir koşu koşup geldi, boynuma atıldı. Tam bıçağı yapıştıracağım, karı yanaklarımı öpmeye başlamaz mı?... Bir gülüyor, beş öpüyor:

— Sen ne tatlı şeymişsin meğer! diyor.

Fakat benim gözüm delikanlıda. Bir numara yapmasın diye...

Kadın, oğluna:

— Hadi sen dön artık! dedi.

Çocuk, voltasını alırken bana seslendi:

— Kardeşimle konuştum. Sana dans öğretmeyi kabul etti. Adresini yazıp anneme veriver.

Kadına çaktırmadan bana göz kırptı. Yâni «Dans dersi, işin palavrası» demek istiyor.

Uzun sözün kısası, kavga olmadı, Rıfkı'cığım. Her halde gözü sıkmadı. Anasını peşkeş çekip gûya gönlümü aldı. Sonra da işi sağlama bağlamak için, haftalık pazar ilâvesi olarak kızkardeşini ileri sürdü.

Dedim ya, bunlarda Selimiye kışlası kadar geniş mezhep var. Lâf sırası da geldi mi, seni, beni beğenmezler.

Ben şimdi kenarına bakıp bezini, anasına bakıp kızını, kızına bakıp oğlunun yürek hızını hesaplıyorum. Çocuk amma korkmuş ha!

Buraları çok başka. «İstanbul şöyle, Ankara böyle» derler ama, bizim İstanbul burasının yanında Kâbe'dir.

Kâğıdım bitti, Rıfkı'cığım. Şimdilik eyvallah.

Teyzenin ellerinden, senin gözlerinden öperim. Meyhaneye selâm.

Bursa'da döner kebap, acele cevap!...

Halis kardeşin
Ahmet

* * *

BENG'İN HÂTIRA DEFTERİ

25/2/1968

Bugün enteresan bir şey oldu. Ahmet adında bir Türk, direkt olarak, bana annemle yatmak istediğini söyledi. Aracılık yapmamı arzuluyor. Ama bunu söylerken kıpkırmızı oldu. Utancını gizlemek için de yüzüne öfke maskesini geçirdi. Derken kızkardeşimden de söz etti. Bana kalırsa, annemi içki, kızkardeşimi meze niyetine kullanmayı düşünüyor. İçkinin acılığını kızkardeşimde giderecek.

Sonra yine utancından, lâfı değiştirmek gayesiyle bıçağını gösterdi ve beğenip beğenmediğimi sordu. Alâmet bir şey. Kasap satırı gibi. Antika her halde... Kendisini bir dâvet edebileyim diye, bende o bıçağın daha büyüğünün bulunduğunu söyledim. Fakat Ahmet buluşma yeri olarak Halk Parkında ısrar etti. Birden eve gelmeye utanıyor sanırım.

Anneme söyledim. Kadın pek sevindi. Onun yerinde olsam, ben de sevinirim. Aslan gibi çocuk!... Annem, Allah vere de kardeşimi kıskanmasa... Lâkin sanmıyorum: Zeki kadındır.

Kardeşimin Ahmet'le kurulacak olan ilişkisini anneme «dans dersi» şeklinde izah ettim. Ahmet'e dansı kendisi de öğretebilirmiş.

— Sen modern dansları bilmiyorsun, dedim.

Başka ne denir ki?...

Bizim kardeşlik, tekrar bir doğulu ile aşk hayatı yaşayacağından memnun. Hintli'den çok hoşlanmıştı da...

* * *

27/2/1968

Ahmet bugün şahane bir espri yaptı... Parkın öbür başında bizi bekliyordu. Geldiğimizi görünce kımıldadı. Şimdi karşılıklı yürüyoruz. Türk, âniden bıçağını çekiverdi. Sanki düello yürüyüşü...

Bayıldık. Annem, kendisini tutamayıp Ahmet'in yanaklarına yapıştı.

* * *

Geçen gün muhasebeci gençlerden biri, yemekhanede kurşun kalemimi almıştı. Her tarafı dişlenmiş olarak bu sabah geri getirdi. Üstelik yaptığını pek beğenmiş gibi de pişkin pişkin güldü. Eşek istel... Alt tarafı 25 örelik bir kalem ama, insan, kendisine ait olan bir şeye zarar gelsin istemiyor...

Yalçın KAYA

(Basın : 11965 - A - 20467 — 52)

Milletler Gülüyor

Klasik numara

Viktor, aylardan beri komşu kızlarının en güzellerinden olan Bört'e kur yapıyordu. Nihayet işi bitirmeğe karar vererek genç kızın yolunu kesti, tabancasını kendi şakağına dayayıp:

— Ya hemen benim olursunuz, ya da kendimi öldürürüm! dedi.

Kız güldü:

— Bu numarayı sizden önce bana on kişi daha yapmıştı, «Hayır» dediğim halde hiçbiri canına kıymamıştı, dedi.

Sözü biter bitmez bir silâh patladı, Viktor cansız yere yuvarlandı.

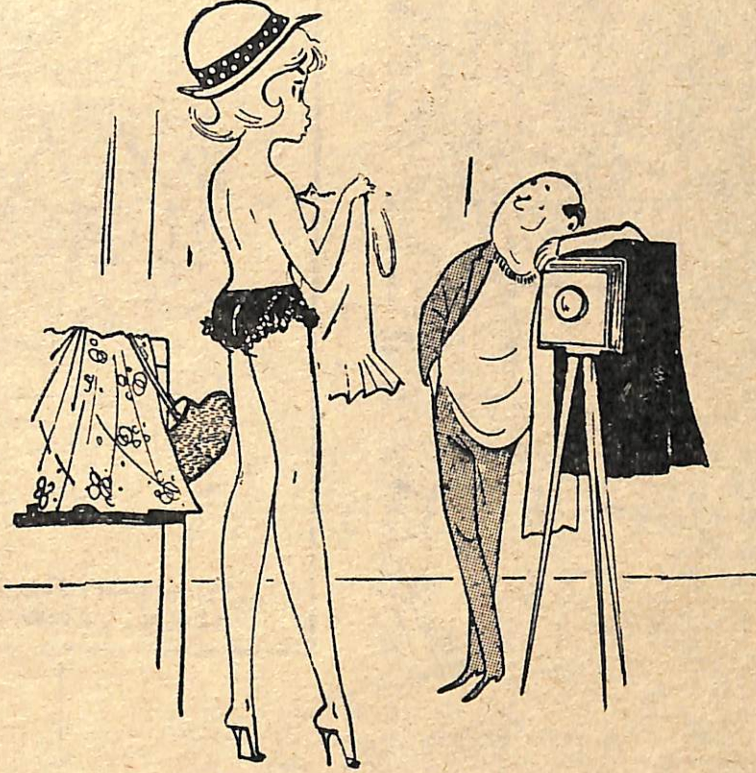
Evine dönen kız, hâtıra defterine şu satırları karaladı: «On erkekten biri yalan söylemiyormuş!»

Dürüstlük

Uşak, hizmet ettiği evde hırsızlık yapmış, yükte hafif, pahada ağır altın dememiş, elmas dememiş, ne bulduysa aşırmıştı. Uşağı suçüstü yakalayan madam:

— Polise teslim etmemi istemiyorsan, altınlarımı elmaslarımı geri ver! dedi.

— Sizi dürüst bir vatandaş olmaya dâvet ederim madam, dedi uşak. Bu yaptığınıza şantaj derler!

— Vesikalık fotoğraf çektirmek istiyorum!..

Daha yumuşağı

Şapkacı dükkânına giren adam:

— Yumuşak fötrleriniz var mı? diye sordu.

Önüne bir kutu açan tezgâhtar:

— Tabiî mösyö, dedi. İşte hem çok yumuşak, hem son moda bir şapka.

— Modasının önemi yok, dedi adam. Fakat daha yumuşağını istiyorum.

Bir düzine şapka çıkardı satıcı:

— Bunlar nasıl acaba?

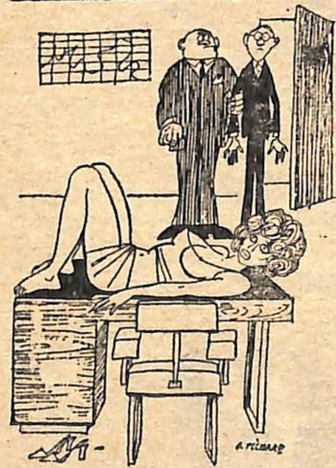
— Daha yumuşağı yok mu?

— Maalesef mösyö... Bunun daha yumuşağını bulsanız bile nasıl giyeceksiniz?

— Ne giymesi birader, dedi adam. Arkadaşla bahse tutuştuk, kaybettim. Bahis kuralları gereğince şapkamı yiyeceğim!

Umumî arzu üzerine!

Sınavlarda başarı gösteremeyen öğrenci kâğıdı kalemi aldı, merakla sonucu bekleyen ailesine şu kısa mektubu postaladı: «Girdiğim sözlüde bilgim ve konuşma tekniğim jüriyi öyle etkiledi, öyle etkiledi ki; okul idaresi eylülde beni bir kere daha dinlemeye, oy birliği ile karar verdi.»

— Hadi bakalım, iş başına!..

Gözdağı

İkisi de yargıçtı. İkisinin de arabası vardı ve dâvet edildikleri bir toplantıdan uçarcasına dönüyorlardı. Yollarını kesen bir trafik polisi, ikisine de yazdı cezayı!

Ertesi gün kendi dâvaları, kendi mahkemelerinde görülecekti. Aralarında anlaştılar. Bir celse biri yargıç, diğeri sanık durumunda olacak, ikinci celse sanıkla yargıç yer değiştirecekti. Kısacası, birbirlerini yargılayacaktılar.

İlk çıkan yargıç, arkadaşının dâvasına baktı ve ona yüz frank ceza yazdı. Sıra, yüz franka mahkûm olanın yargıçlık yapmasına gelmişti. Arkadaşını sorguya çekti, suçunu ağır görerek üçyüz frank ceza ödemeye mahkûm etti.

Duruşma sona erince üçyüz frank cezaya çarptırılan, arkadaşına:

— Bana karşı hiç de nâzik davranmadın, dedi. Ben sana yüz frank ceza yazdım, sen bana üçyüz frank!...

— Biraz haksızlık yaptığımı biliyorum, dedi arkadaşı. Fakat bugünlerde trafik suçları öylesine çoğaldı ki, sana verdiğim ceza ile, bu suçların azalmasını sağlarız belki!

— Bu gece de işler kesat giderse evleneceğim!..

Irk

Amerikalı profesör, ırk ayrımının insan hak ve hürriyetleriyle bağdaşmadığını anlatıyor, kendini dikkatle dinleyen öğrencilerine çeşitli örnekler gösteriyordu. Sözü evirdi çevirdi, insanların eşit oldukları noktasına getirdi ve:

— Hiç kimse kanım karışık diye kızarmamalıdır! diyerek uzun konuşmasını bitirdi.

Arka sıralardan ince bir ses:

— Teşekkür ederim, dedi. Zira benim damarlarımda da kızılderili kanı var.

— Yaa, öyle mi? diye sordu profesör. Hangi kabiledensin?

— Hiç bir kabileden değilim, dedi genç kız. Yolunu şaşırmış bir zenci askerdi!

Horoz gibi

Hayvan seslerini taklit edenlerden söz açılmıştı. Marsilyalı:

— Benim bir tanıdığım var, dedi, horoz sesini öyle güzel taklit eder ki, ötmeğe başlayınca, güneş dayanamaz, hemen doğuverir.

— Şu mini etek modası, insana mesleğini bile unutturuyor!

Neden gecikmiş?

Genç kız yirmi yaşlarındaydı ve iş hayatına atılışının henüz birinci günüydü. Akşam, pancar gibi bir yüzle, kan ter içinde geldi eve. Soluk soluğaydı. Sebebini soran annesine:

— Peşime bir adam takıldı, koşmak zorunda kaldım, dedi.

Ertesi akşam da aynı renk, aynı heyecanla genç kız evine döndü. Koşmasının sebebi yine aynıydı: Bir gün önceki adam yine peşine takılmıştı.

Dokuz gün bu böyle devam etti. Onuncu günün akşamı, eve gece yarısına doğru dönünce, annesi merakla sordu:

— Az kalsın polise haber verecektim. Nerelerde kaldın?

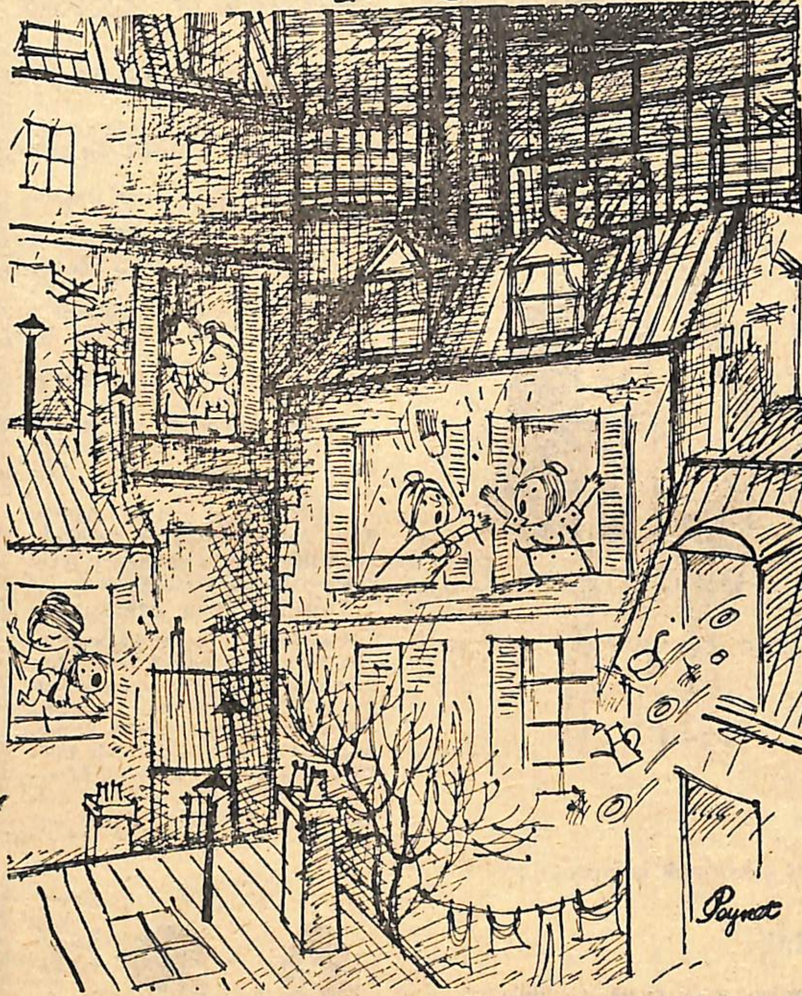
Kız, rahatlıkla cevap verdi:

— Merak edecek ne var anneciğim? Yine o adam peşime düştü de...

— Öyleyse neden bu kadar geciktin?

— Bu akşam öyle yavaş yürüyordu ki...

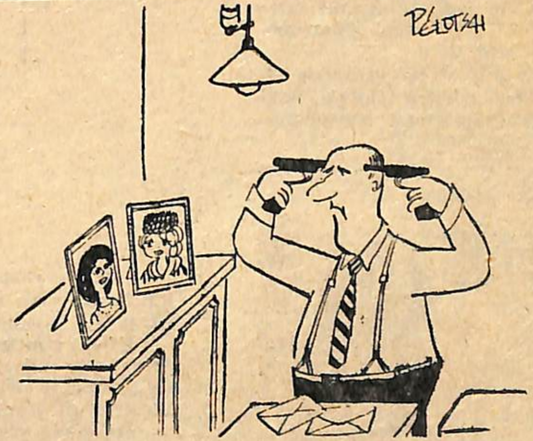
Dünya Karikatürleri

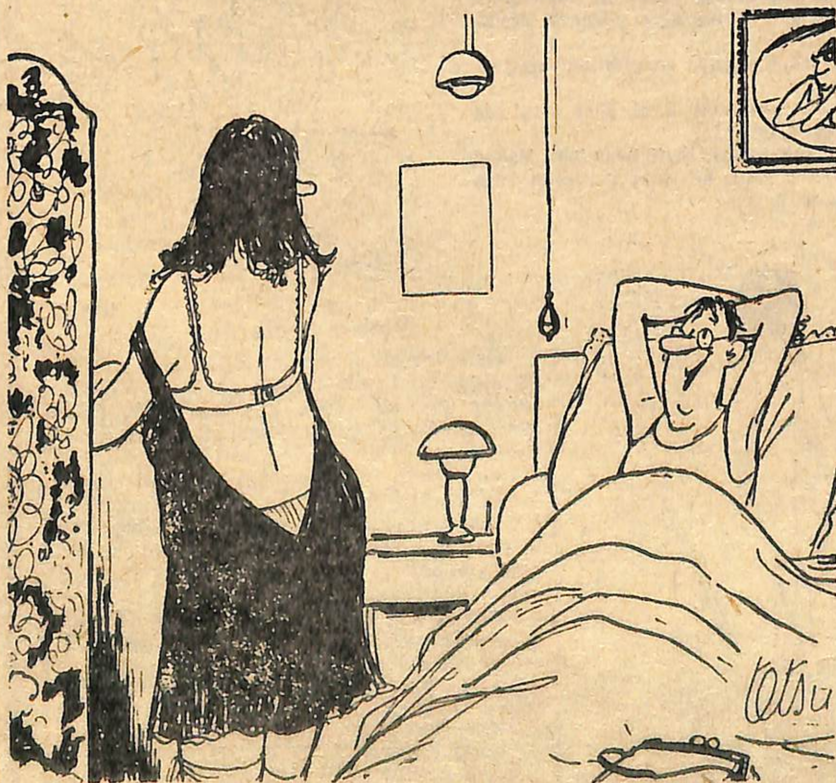
— KUŞ SESLERİNİ, ÇİÇEKLİ BAHÇELERİ, ENGİN DENİZLERİ VE HER ZAMAN MASMAVİ OLAN BERRAK SEMAYI HATIRLIYOR MUSUN SEVGİLİM ?..

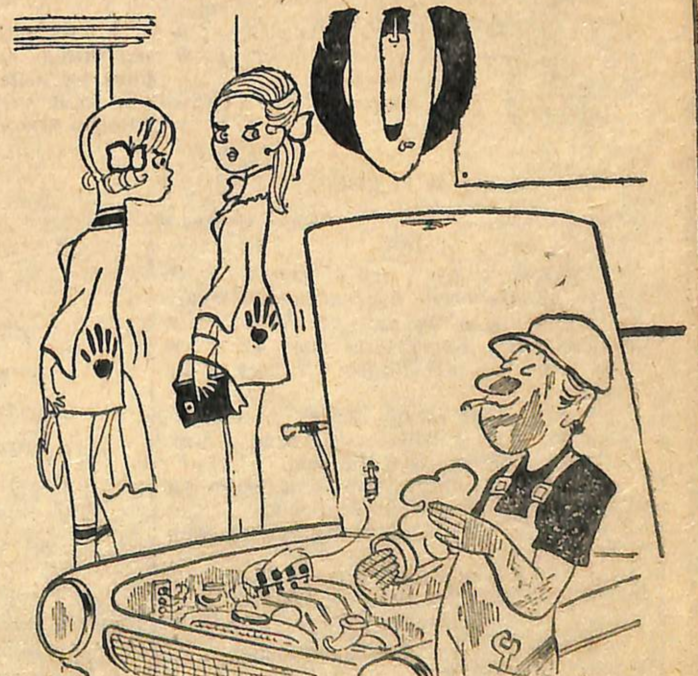
— YUMUŞAK LÂSTİĞİ İMÂL ETTİK AMMA, HAVAYI NASIL VERECEĞİZ ?..

YAZISIZ

— NİÇİN GÖZLÜKLERİNİ ÇIKARMADIN ?.. NE GÖRMEK İSTİYORSUN ?..

— BUNLARIN LÂUBALİ HAREKETLERİ YÜZÜNDEN DÜNYANIN TEMİZLEYİCİ PARASINI VERİYORUM !..

Şansınız, Başarınız ve istikbaliniz, Türkiye Vakıflar Bankasında açtıracağınız hesapla Gerçekleşir.

TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI

(Basın : 20446 - A - 11978 — 51)

Akbaba

Yusuf Ziya Ortaç Armağanı

Şiir, Mizah Hikâyesi ve Karikatür türünde açtığımız «Büyük Mizah Yarışması» nda «Üçüncülük» kazanan eserleri gelecek sayımızda yayınlıyoruz.

AKBABA EVİNİZİN BİR HAFTALIK NEŞESİDİR

(Ak. : 54)

iyi plânlanan ve yürütülen bir reklâm ve tanıtma faaliyeti bir müessese için masraf kapısı olmaktan çıkar; karşılığını kat kat getirir.

BASIN İLÂN KURUMU

Cağaloğlu, Türkocağı Cad. no. 1, kat: 3
Telefon: 27 66 00 - 27 66 01. İstanbul

(Basın : 11758 — 53)

GELECEK SAYIMIZDA

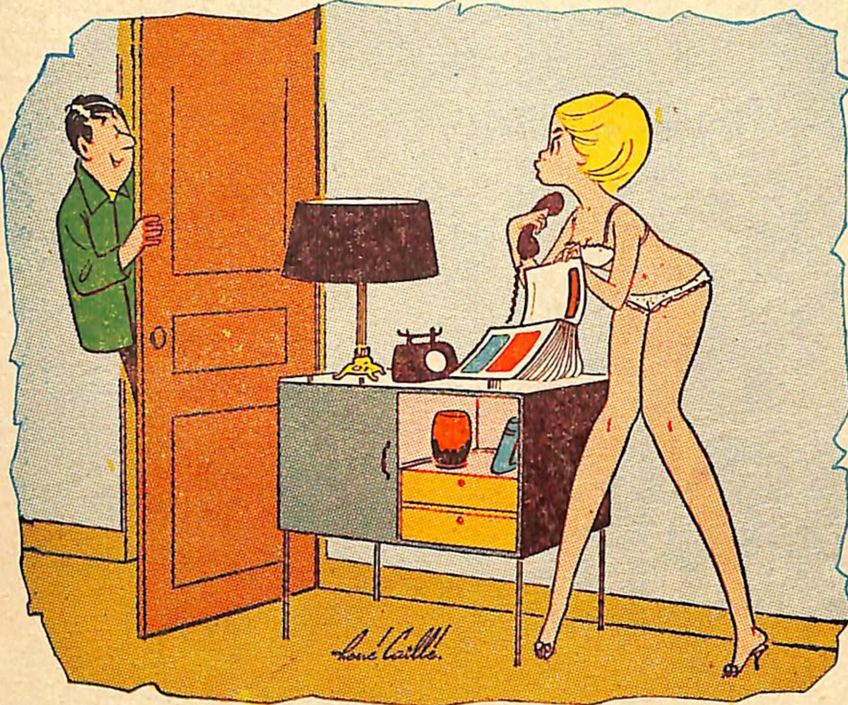
Muzaffer İZGÜ, Adnan VELİ, Vedat SAYGEL, Nimet ARZIK, Salâhattin KUTLU, Süavi SÜALP, Yalçın KAYA, Reşit AŞÇIOĞLU'nun en güzel yazıları.

Semih BALCIOĞLU, Cafer ZORLU, Zeki BEYNER, Şadi DİNÇÇAĞ, Suat YALAZ, KUTLU ve Ali İhsan KORUR'un neşe ve espri kaynağı karikatürleri.

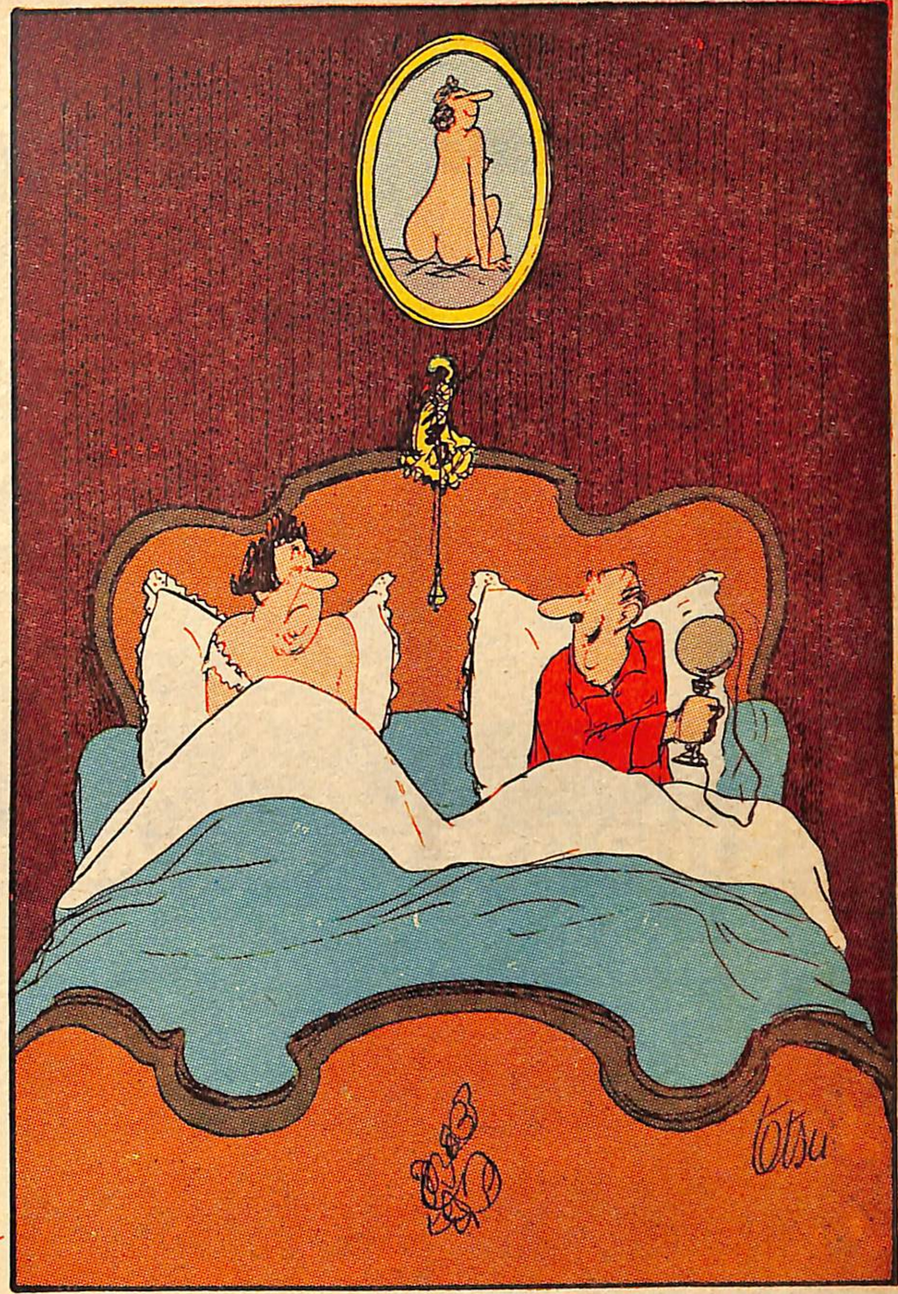
Her ilde AKBABA *Her ilçede* AKBABA *Her bucakta* AKBABA

(Ak. : 55)

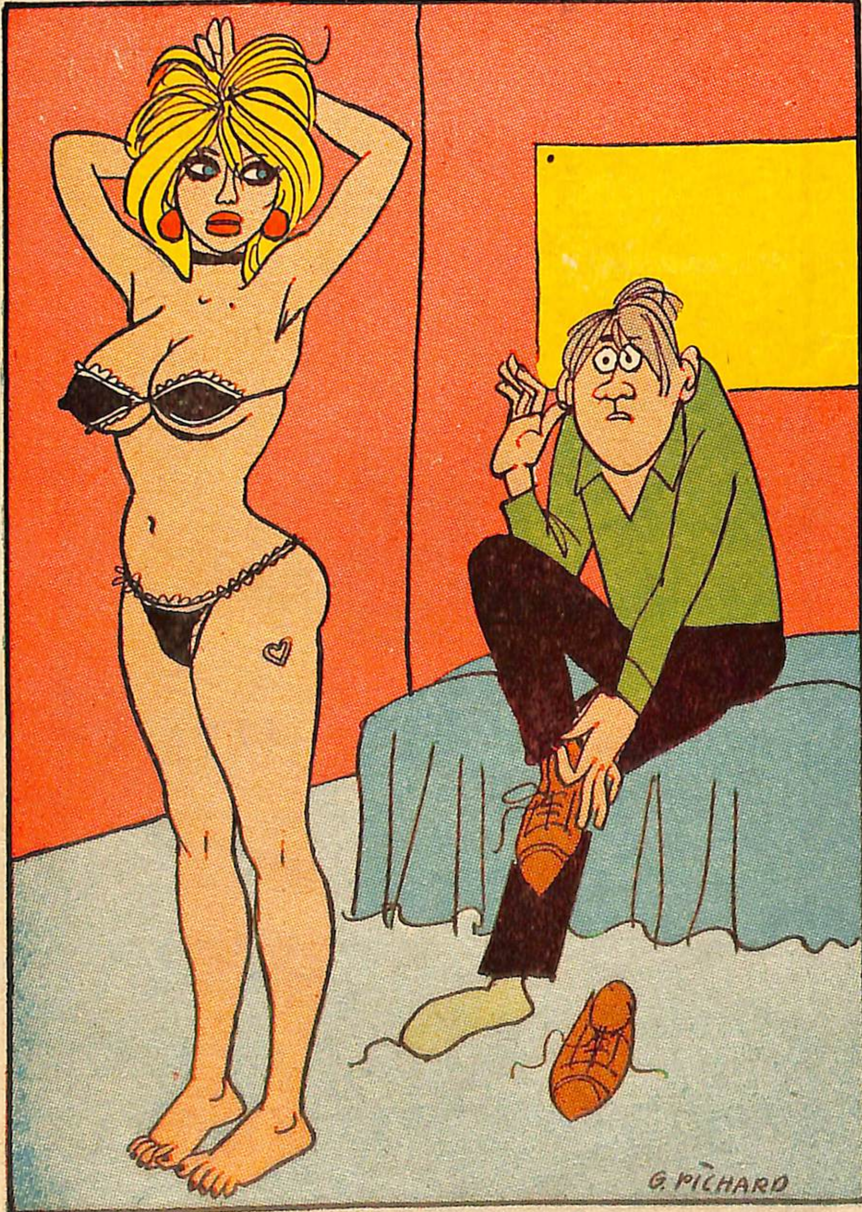
Akbaba

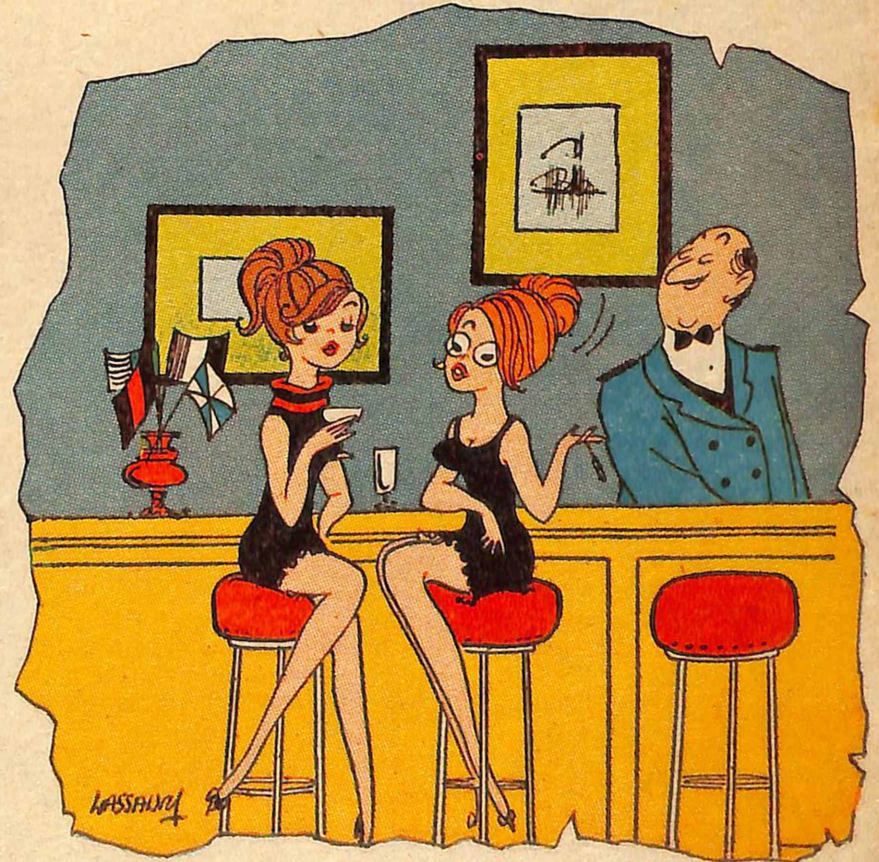
– TELEFONUNUZUN ÇALDIĞINI İŞİTTİM BELKİ BENİ ARIYORLARDIR DİYE GELDİM !

– BAHSİ KAYBETTİN . BU GECE UYUYORUZ !..

– NASIL , HOŞUNA GİDİYOR MUYUM ?
– DAHA GİYİNİĞİZ ŞEKERİM. SONRA KONUŞURUZ !.

– HAKKINDA BÜTÜN BİLDİĞİM , GÖZLERİNİN YEŞİL, ARABASININ MAVİ OLDUĞUDUR !